

Eiropas
Komisija

PANORAMA

ZIEMA 2016 / Nr. 59

ES ieguldījums stiprina ANO globālo pilsētvides attīstības programmu

LIELAIS AUSTRUMU
REĢIONS: JAUNĀ
FRANCIJAS REĢIONA
IEGUVUMI UN
PROBLĒMAS

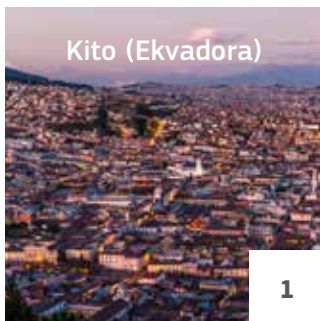
KOMPETENCES
SISTĒMA
ATBALSTA FONDU
PĀRVALDĪBU

Reģionālā
politika un
pilsētpolitika

PANORAMA

IEVADRAKSTS.....	03	IERĀMĒTS: EIMR FOTOKONKURSA UZVARĒTĀJI.....	25
ES PILSĒTAS UZŅEMAS VADOŠO LOMU.....	04	LIELĀ AUSTRUMU REĢIONA STRATĒĢISKĀ NOZĪME ES...28	
DATU PUNKTS: 1 – ATKLĀTO DATU PLATFORMA.....	08	BALTIJAS JŪRAS REĢIONS RAUGĀS NĀKOTNĒ.....	36
KOMISĀRE KORINA KRECU VADA ES DELEGĀCIJU KITO..	10	KOMPETENCES SISTĒMA.....	38
KOHĒZIJAS POLITIKAS EX-POST NOVĒRTĒJUMS.....	16	KARTE: REĢIONU SOCIĀLĀ PROGRESA INDEKSS.....	40
2016. GADA ERPN RADA LABU IESPAIDU.....	18	PARAUGS TĪRAI KUĢOŠANAI.....	42
REGIOSTARS UZVARĒTĀJI PATEICAS.....	20	PROJEKTI NO GRIEĶIJAS UN NĪDERLANDES.....	44
RUMĀNIJA UN NĪDERLANDE: RIS3 SADARBĪBA PRAKSĒ.....	22	INTERVIJA AR ENRIKO ROSI.....	46
TOSKĀNAS GUDRĀ PIEEJA.....	23	JAUNUMI ĪSUMĀ.....	48
AKADĒMISKĀ UZŅĒMĒJDARBĪBA POLIJĀ.....	24	PROGRAMMA.....	51

1

18

20

29

Šajā numurā...

Esiet sveicināti žurnāla *Panorama* 2016. gada ziemas izdevumā! Šī numura galvenā tēma ir ES dalība nesenajā konferencē *Habitat III*, kas norisinājās Kito, Ekvadorā, un kurā dalībnieki no visas pasaules dalījās pieredzē pilsētu ilgtspējīgas attīstības jomā. Tāpat šajā izdevumā esam apskatījuši šā gada veiksmīgo Eiropas Reģionu un pilsētu nedēļu, atklājuši dažus no svarīgākajiem secinājumiem, kas gūti 2007.–2013. gada finansēšanas perioda *ex-post* novērtējumā, kā arī ielūkojušies Baltijas jūras reģiona stratēģijas nākotnē. Mūsu padziļinātais viena ES reģiona apskats ir veltīts jaunizveidotajam Francijas Lielajam austrumu reģionam (*Grand Est*), un tajā ir iekļauta intervijs ar tā reģionālās padomes priekšsēdētāju, komisārēm Korinu Kreču un Mariannu Tīseni un aprakstīti vairāki neseni sekmīgi projekti. Savukārt sadaļā “Vienkāršiem vārdiem” ir iekļauti raksti no Polijas, Itālijas, Rumānijas un Nīderlandes.

Mūsu projektu sadaļā ir sniegti piemēri no Grieķijas un Nīderlandes, savukārt projekta intervijā ir tuvāk aplūkots kuģniecības projekts Baltijas jūras dienvidu reģionā. Šajā izdevumā atradīsiet arī plakātu ar labākajiem fotokonkursa “Eiropa manā reģionā” dalībnieku darbiem.

Ana Paula Laissy

ANA-PAULA LEŠĪ (ANA-PAULA LAISSY)
Komunikācijas nodaļas vadītāja, Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāts, Eiropas Komisija

IEVADRAKSTS

Šis ir pēdējais *Panorama* numurs 2016. gadā. Es domāju, ka šis ir īstais brīdis, lai iepauzētu un atskatītos uz aizgājušo gadu un arī caur reģionālās politikas prizmu palūkotus uz gaidāmo 2017. gadu.

Atskatoties uz pagājušajiem 12 mēnešiem, ir skaidri redzami vairāki būtiski sasniegumi, tomēr es vēlētos īpaši izcelt trīs.

Pirmkārt, tas ir godīgais un atklātais reģionālās politikas sasniegumu novērtējums 2007.–2013. gada finansēšanas periodā. Iespējams, tas bija grūtākais periods Eiropas Savienības vēsturē gan ekonomisku, gan politisku iemeslu dēļ. Tomēr novērtējums skaidri parāda, ka reģionālā politika bija vitāli svarīga daudzām dalībvalstīm, kuras smagi skāra budžeta krīzes. Mūsu politika palīdzēja 1 miljonom cilvēku atrast darbu, neskatoties uz krīzi, un tā arī atbalstīja tūkstošiem Eiropas mazo un vidējo uzņēmumu un uzlaboja dzīves apstākļus miljoniem eiropiešu, ieguldot pamata pakalpojumu, piemēram, tīra ūdens, pieejamības uzlabošanā.

Ņemot vērā smagāko ekonomikas un finanšu krīzi vairāk nekā 80 gados, kohēzijas politika nodrošināja ļoti nozīmīgu publiskā finansējuma avotu.

Otrkārt, esmu ārkārtīgi priecīga un lepna par mūsu priekšlikumu atcelt prasību atbalsta saņēmējiem nodrošināt līdzfinansējumu atjaunošanas pasākumiem dabas katastrofu izpostītās teritorijās. Arī šeit ir skaidri redzama ES pievienotā vērtība.

Treškārt, mēs cieši sadarbojāmies ar dalībvalstīm un reģioniem, lai sekmīgi noslēgtu 2007.–2013. gada perioda ieguldījumus un uz stabila pamata sāktu jaunus. Konkrētiem projektiem ir piešķirti vairāk nekā EUR 120 miljardi, kas palīdzēs uzlabot cilvēku dzīvi visā Savienībā.

Tomēr galvenais uzdevums 2017. gadā būs nevis palielināt reģionālās politikas efektivitāti, bet pārliecināt ikvienu, ka tā patiesi ir efektīva. Reģionālajai politikai ir jāspēj radīt pārmaiņas, bet vienlīdz svarīgi ir arī tas, lai reģionālā politika tiktu uztverta kā pārmaiņu radītāja!

2017. gadā arī būs nepieciešams saskaņot jaunas prioritātes, kas prasīs finanšu resursus, un turpmākos ES budžetus, kuru palielināšanās nav gaidāma. Tāpat mūsu uzdevums būs atrast veidu, kā līdzsvarot šķietami konfliktējošas vajadzības: vienkāršot piekļuvi reģionālās politikas finansējumam, jo īpaši mazajiem atbalsta saņēmējiem, vienlaikus aizsargājot nodokļu maksātāju naudu un reizē arī uzlabojot reaģēšanas ātrumu uz dabas katastrofām.

Būsim godīgi — 2017. gadā reģionālā politika saskarsies ar spiedienu, tā tiks kritizēta un, iespējams, daži paziņos, ka tā ir novecojusi.

Tomēr reģionālā politika strādā! Visā Eiropā! Un mēs to zinām.

Taču mēs esam ierauti sociālas un tehnoloģiskas revolūcijas virpulī, kas liek mums pielāgoties šīm pārmaiņām. Vienlaikus pastāv arī komunikācijas problēma — kā sasniegt 500 miljonus eiropiešu, kuru ticība iestādēm un tradicionālajiem medijiem tiek vājināta? Kādi vēstījumi, vārdi un rīki mums ir vajadzīgi?

2017. gada gaitā *Panorama* jūs informēs par šiem un citiem jautājumiem. Savukārt šajā numurā varat uzzināt vairāk par 2007.–2013. gada perioda novērtējumu par darbvieta radīšanu, atbalstu uzņēmumiem, transportam un cīņai pret klimata pārmaiņām.

Ir ļoti svarīgi, lai šīs labās ziņas tiktu pienācīgi pavēstītas ES iedzīvotājiem, lai ļautu viņiem labāk saprast, cik lielā mērā kohēzijas politika rada reālus un paliekošus uzlabojumus viņu dzīvē.

Novēlu jums labu un izdevušos 2017. gadu!

KORINA KRECU (CORINA CREȚU)
Eiropas Reģionālās politikas komisāre

Eiropas pilsētas uzņemas vadošo lomu

Jauns ziņojums atklāj, ka Eiropas pilsētām ir liela nozīme pārejā uz inovatīvāku, iekļaujošāku un ilgtspējīgāku nākotni.

Jaunajā “Ziņojumā par situāciju Eiropas pilsētās” ir konstatēts, ka Eiropas pilsētās ir divreiz lielāks apdzīvotības blīvums nekā Ziemeļamerikas pilsētās. Āfrikas, Āzijas un Latīņamerikas pilsētas pagaidām vēl ir daudz blīvāk apdzī-

votas, bet ir paredzams, ka tās izpletīsies, pieaugot labklājībai un uzlabojoties transporta infrastruktūrai. Saistībā ar pilsētu enerģijas vajadzībām nākotnē ļoti svarīgi ir tas, vai pilsētām izdosies saglabāt pietiekamu apdzīvotības blīvumu, lai nodrošinātu efektīvu sabiedrisko transportu un infrastruktūru, lai pārvietotos ar kājām vai velosipēdiem. Daudzas Eiropas pilsētas ir labs piemērs tam, kā šo mērķi sasniegt.

Eiropas pilsētām piemīt vairākas raksturīgas demogrāfiskas īpašības. Pilsētas, jo īpaši galvaspilsētas, parasti aug straujāk nekā valsts kopumā. Tās piesaista vairāk darbaspējīgā vecuma cilvēku, kuri vēlas iegūt augstāko izglītību vai labāku darbu. Ārpus ES dzimušie cilvēki galvenokārt dzīvo pilsētās, jo īpaši Rietumeiropas lielpilsētās.

Eiropas pilsētas dod lielu ieguldījumu ekonomikā, radot lielāku IKP un nodrošinot nodarbinātības pieaugumu. Piemēram, kopš 2000. gada pilsētas ir radījušas 9 miljonus papildu darbvieta, bet citās teritorijās šāda palielinājuma nav bijis vispār. Tāpat pilsētās ir augstāks nodarbinātības līmenis. Tās ir produktīvākas un inovatīvākas, un to iedzīvotāji ir labāk izglītoti.

Teju visās valstīs galvaspilsētai ir vislabākie rādītāji. Dažās valstīs galvaspilsētai ir izcili rezultāti, savukārt citu pilsētu rezultāti ir zem vidējā līmeņa. Šķiet, ka daļa pilsētu ir nonākušas vidēju ienākumu slazdā — tām neizdodas panākt pilsētas ar lieliem ienākumiem un vienlaikus nākas saskarties ar augošu konkurenci no pilsētām ar maziem ienākumiem.

“Publicētais ziņojums par situāciju Eiropas pilsētās sniedz pilsētu attīstības speciālistiem Eiropas un valstu līmenī lielisku pārskatu par situāciju lielās un mazās Eiropas pilsētās. Tāpat, pateicoties ziņojumam, Eiropas pilsētas var sevi salīdzināt ar citām pilsētām. Ikvienam pilsētas mēram būtu jāiepazīstas ar šo ziņojumu!”

Jans Olbrihts (*Jan Olbrycht*), Eiropas Parlamenta deputāts un sadarbības grupas pilsētu jautājumos vadītājs

“Šajā publikācijā sniegtās analīzes, kuras atbalsta milzums jaunu datu, atspoguļo Eiropas pilsētu vadošās pozīcijas, meklējot jaunus ekonomikas, vides un pārvaldības risinājumus.”

Žuans Kloss (*Joan Clos*), ANO ģenerālsēkretāra vietnieks un ANO Iedzīvotāju apmetņu programmas (*UN-HABITAT*) izpilddirektors

Dzīves līmenis

Sociālā ziņā Eiropas pilsētu vidū aina ir nevienmērīga. ES austrumu daļas dalībvalstīs pilsētās lielākoties ir zemāks bezdarba, nabadzības un atstumtības līmenis. Dažās Rietumeiropas dalībvalstīs pilsētās ir augstāks bezdarba līmenis, neskatoties uz darbvieta koncentrēšanos tajās. To daļēji izraisa prasmju neatbilstība, tomēr, iespējams, sava loma ir arī diskriminācijai, jo ārpus ES dzimušu pilsētnieku vidū nodarbinātības līmenis ir daudz zemāks.

Tomēr problemātiska joma ir mājokļi. Mājokļi pilsētās parasti ir mazāki un dārgāki, tāpēc vairāk mājokļu īpašnieki dzīvo saspiesībā. Daudzi iedzīvotāji pilsētās, kurās ir augsts ienākumu līmenis, sūdzas, ka ir grūti atrast labu mājokli par pieņemamu cenu. Par laimi, pilsētām visā ES ir labāki rādītāji izglītības un apmācības jomā, kas var palīdzēt cilvēkiem atrast labāk atalgotu darbu. Pieejamāku mājokļu aktīvāka būvniecība pilsētās, kurās ir liels pieprasījums pēc tiem, palīdzētu mazināt nabadzību.

Transports ir pastāvīga problēma pilsētās, un tā radītie sastrēgumi un piesārņojums bieži ir prioritātes politiskajā darba kārtībā. Tomēr pilsētas arī sniedz daudzus ar mobilitāti saistītus ieguvumus. Pateicoties nelielajiem attālumiem, iešana ar kājām vai braukšana ar velosipēdu ir reālas alternatīvas braukšanai ar auto. Iedzīvotāju un objektu koncentrēšanās uzlabo arī sabiedriskā transporta lietderību.

Tomēr tas nebūt nenozīmē, ka pilsētās ir liels mazoglekļa mobilitātes īpatsvars. Pilsētām tā ir jāpadara ērta, efektīva un droša, lai vairāk cilvēku izmantotu šos transporta veidus. Papildus tam pilsētās varētu būt lietderīgi īstenot tādus satiksmes samazināšanas pasākumus kā maksu par braukšanu sastrēgumstundās vai augstāku maksu par stāvvietām pilsētas centrā. Tas arī ļautu uzlabot gaisa kvalitāti, kas daudzās pilsētās joprojām apdraud veselību un neatbilst ES direktīvām par gaisa kvalitāti.

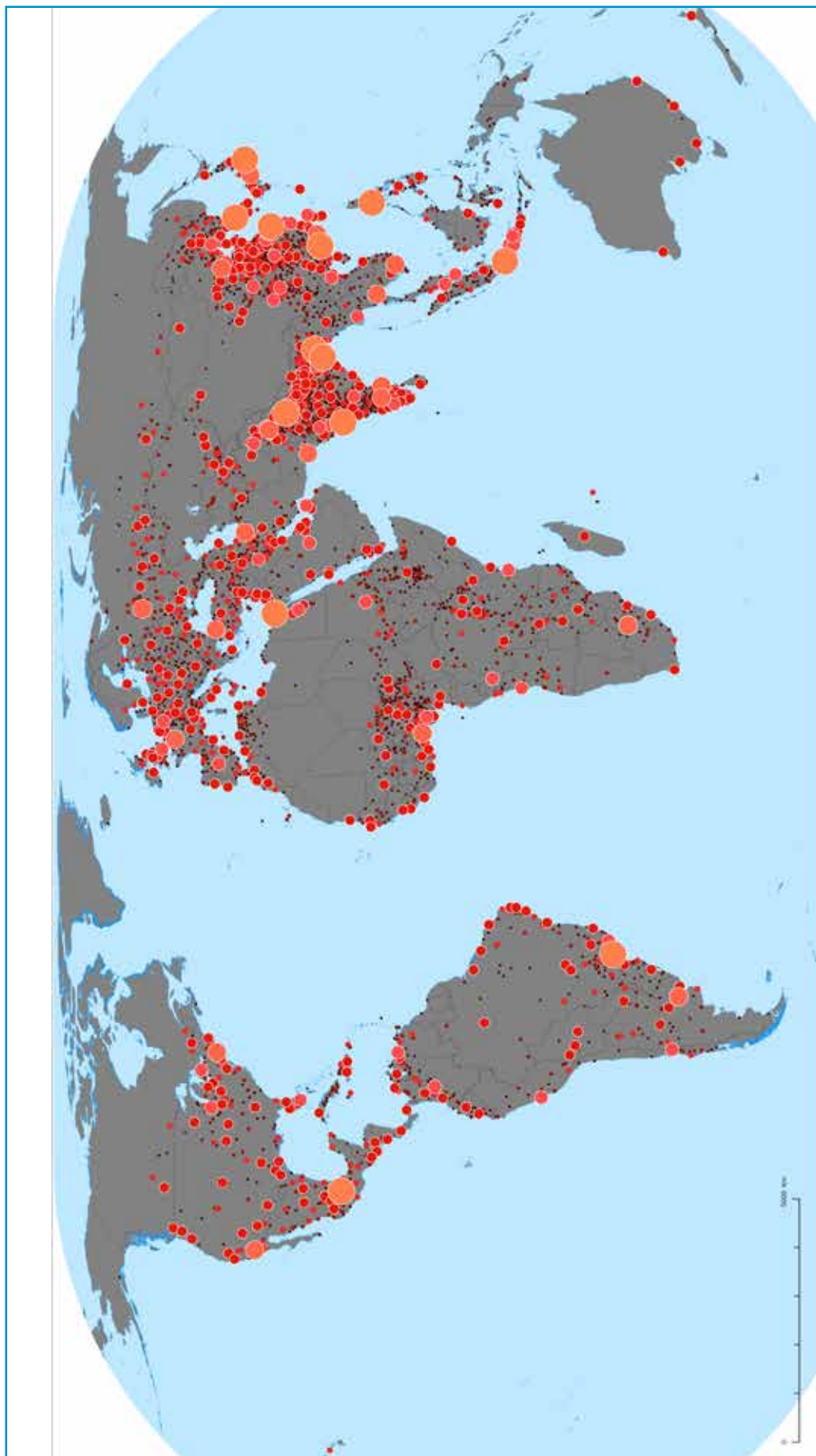
Pilsētas ir resursu ziņā efektīvākas nekā mazpilsētas, piepilsētas un lauku teritorijas. Rēķinot uz vienu iedzīvotāju, tajās izmanto mazāk zemes un mazāk vietējas nozīmes ceļu, kas ļauj būtiski ietaupīt uz ieguldījumu un uzturēšanas rēķina. Lielākajā daļā pilsētu izmantotā zemes platība uz vienu iedzīvotāju ir palielinājusies, bet vairāk nekā pusē pilsētu ar augošu iedzīvotāju skaitu izmantoto zemes platību uz vienu iedzīvotāju ir izdevies samazināt.

Perspektīvā plānošana

Pilsētas arvien aktīvāk pievēršas klimata pārmaiņu risināšanai. Daudzas ES pilsētas ir parakstījušas Pilsētas mēru paktu un apņēmušās līdz 2020. gadam par 20 % samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas. Pilsētas arvien vairāk izmanto dabiskus risinājumus, kas var efektīvi palīdzēt sasniegt daudzus mērķus. Piemēram, “zaļie jumti” var palīdzēt mazināt karstuma viļņu ietekmi, uztvert lietus ūdeni un samazināt vajadzību pēc dzesēšanas.

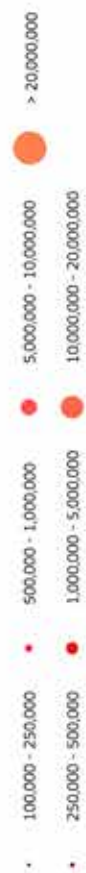
Vairumā valstu vietējām pašvaldībām, tostarp pilsētām, ir lielāka nozīme politikā nekā reģioniem. Tomēr, ņemot vērā iedzīvotāju skaita pieaugumu, labākus transporta savienojumus un sakarus, mūsdienās pilsētas ietekme sniedzas daudz tālāk par tās administratīvajām robežām. Tas nozīmē, ka pilsētu pārvaldība ir jāpaplašina lielpilsētas mērogā, lai pielāgotos šādam lielākam darba un mājokļu tirgum, tāpēc daudzas valstis eksperimentē ar dažādām lielpilsētu pārvaldības sistēmām.

Pilsētām ir nepieciešama pietiekama autonomija un resursi, skaidri noteikti lēmumu pieņemšanas procesi, iedzīvotāju atbalsts un, iespējams, tieši ievēlēts mērs. Kaut arī pilsētu autonomija pēdējos divdesmit gados ir palielinājusies, ekonomikas krīze noveda pie publisko ieguldījumu samazinājuma un vietējo pašvaldību pārvaldītās publisko ieguldījumu daļas samazināšanās.

Pilsētu centri pasaulē pēc iedzīvotāju skaita, 2015

iedzīvotāji

Avots: JRC (GHS) – POP globālais apdzīvoto vietu modelis)

“*Ar šo ziņojumu mēs vēlamies mainīt priekšstatu par pilsētām — tās ir nevis problēmu avots, bet vietas ar lielu potenciālu.*”

Korina Kreću (*Corina Crețu*), Eiropas Reģionālās politikas komisāre

Šo ziņojumu sagatavoja, lai atbalstītu ES pilsētprogrammu un jauno Globālo pilsētprogrammu, kas tika pieņemta ANO *Habitat III* konferencē Kito (skat. 10. lpp.). To kopīgi izstrādāja Eiropas Komisijas Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāts un *UN-HABITAT*.

Ziņojumā izmantotos rādītājus var aplūkot [jaunajā pilsētu datu platformā, ko izstrādājis EK Kopīgais pētniecības centrs](#). Platforma ļauj vieglāk atrast salīdzināmus rādītājus par Eiropas pilsētām un arī palīdz pilsētām mācīties no citām pilsētām.

Platforma ir pieejama šeit: <http://urban.jrc.ec.europa.eu>

2016. gada ziņojums par situāciju Eiropas pilsētās tika publicēts Eiropas Reģionu un pilsētu nedēļas laikā 12. oktobrī, un ar to iepazīstināja ANO *Habitat III* konferencē Kito.

To var lejupielādēt šeit: <http://ec.europa.eu/cities-report> ■

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA:

<http://europa.eu/!MY73Dq>

GLOBĀLAS PILSĒTU UN APDZĪVOTO VIETU DEFINĪCIJAS IZSTRĀDE, KURAS PAMATĀ IR CILVĒKI

Pilsētas grib mācīties cita no citas. Kā norādīts Jaunajā pilsētprogrammā, šim nolūkam noderīga būtu globāla pilsētu definīcija. Bez šādas definīcijas mums ir grūti atbildēt pat uz vienkāršiem jautājumiem, piemēram, kurā pilsētā ir vairāk iedzīvotāju. Papildus tam daudzi ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu rādītāji pilsētvides jomā ir ļoti atkarīgi no tā, kur nosprauž pilsētas robežu. Piemēram, pilsētas centrā parasti ir laba transporta pieejamība un vienlaikus augsts gaisa piesārņojuma līmenis, bet piepilsētā šie rādītāji ir daudz zemāki. Tas nozīmē, ka gadījumā, ja pilsētas robežu nosaka, neiekļaujot piepilsētas, tad attiecīgie rādītāji ir daudz augstāki. Tāpēc ES kopā ar Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizāciju (ESAO) un Pasaules Banku ir apņēmusies izstrādāt šādu definīciju.

Par laimi, darbs nav jāsāk no nulles. ES kopā ar ESAO ir izstrādājusi ES un ESAO pilsētu definīciju. Turklāt ES ir izstrādājusi variantu, kas identificē arī mazākas apdzīvotas vietas un parāda urbanizācijas līmeni. Pasaules Banka urbanizācijas līmeni jau ir izmēģinājusi novērtējumos un apspriedusi rezultātus ar daudzām valstīm ārpus ES un ESAO.

Gatavojoties konferencē *Habitat III*, Kopīgais pētniecības centrs izstrādāja jaunu pasaules iedzīvotāju tīklu un izmantoja urbanizācijas līmeni. 1975., 1990., 2000. un 2015. gada rezultātus var bez maksas aplūkot un lejupielādēt tīmekļa vietnē <http://ghsl.jrc.ec.europa.eu>. Dati no bieži citētās ANO publikācijas “Urbanizācijas tendences pasaulē”, kuras pamatā ir valstu definīcijas, var izrādīties visai neprecīzi. Piemēram, apvienojot valstu definīcijas, iegūtais rezultāts parāda, ka Āfrikā urbanizācijas līmenis ir tikai 40 %, turpretī atbilstoši saskaņotajai definīcijai urbanizācijas līmenis būtu 80 %.

Nākamie uzdevumi ir iepazīstināt un apspriest šos rezultātus ar daudziem partneriem un, ņemot vērā to sniegtās atsauksmes, pilnveidot metodes un ierosināt ANO globālu pilsētu un apdzīvoto vietu definīciju, kuras pamatā ir cilvēki.

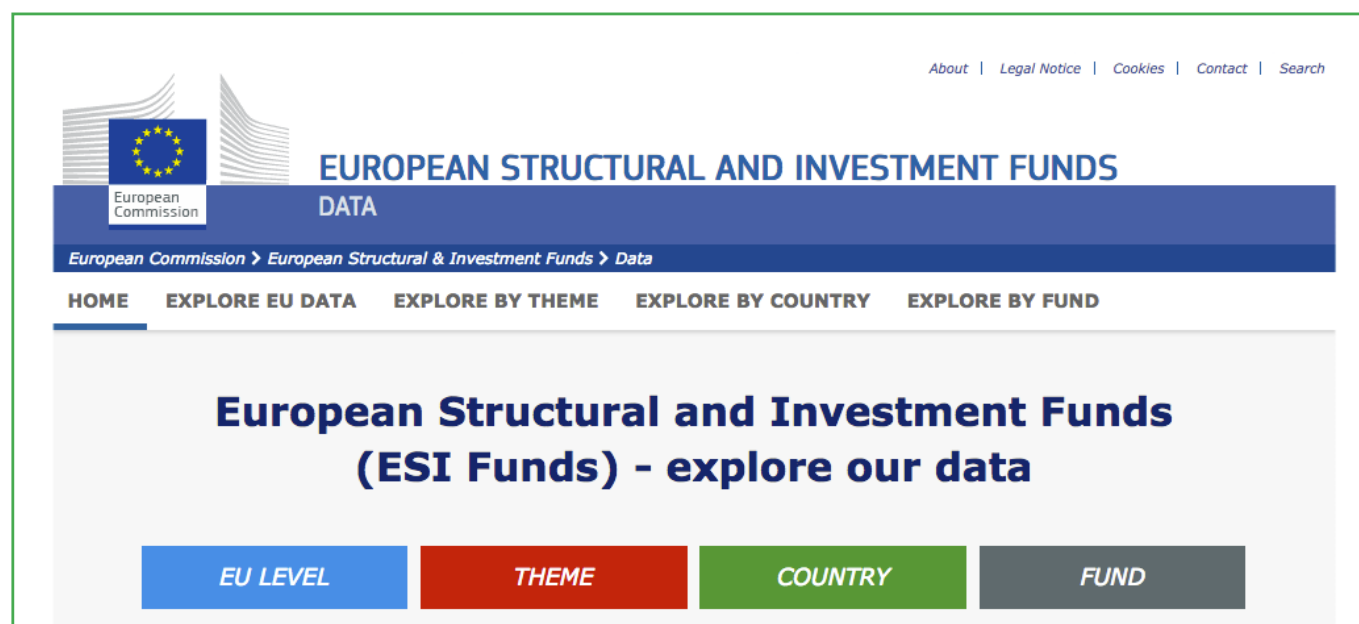
DATU PUNKTS: 1 — ATKLĀTO DATU PLATFORMA

VAI IR KĀDS TEMATS, AR KO JŪS VĒLĒTOS IEPAZĪTIES TURPMĀKAJOS PANORAMA SADAĻAS “DATU PUNKTS” RAKSTOS?

VAI IR KĀDA DATU KOPA, KO MUMS VAJADZĒTU IEVIETOT ESI FONDU ATKLĀTO DATU PLATFORMĀ?

Sūtiet savus ierosinājumus uz šo e-pastu: REGIO-EVAL@ec.europa.eu

ESI fondi un atklātie dati — jauns laikmets

The screenshot shows the website interface for the ESI Funds data platform. At the top, there is a navigation bar with links for 'About', 'Legal Notice', 'Cookies', 'Contact', and 'Search'. Below this is the European Commission logo and the title 'EUROPEAN STRUCTURAL AND INVESTMENT FUNDS DATA'. A breadcrumb trail reads 'European Commission > European Structural & Investment Funds > Data'. The main navigation menu includes 'HOME', 'EXPLORE EU DATA', 'EXPLORE BY THEME', 'EXPLORE BY COUNTRY', and 'EXPLORE BY FUND'. The central heading is 'European Structural and Investment Funds (ESI Funds) - explore our data'. At the bottom of the main content area, there are four buttons: 'EU LEVEL' (blue), 'THEME' (red), 'COUNTRY' (green), and 'FUND' (grey).

Esiet sveicināti pirmajā no regulāras *Panorama* rakstu sērijas, kuros tiks aplūkoti dažādi datu aspekti. Mēs ceram, ka ar šiem rakstiem spēsīm sniegt ieskatu par ESI fonda plānošanā pieejamo datu būtību un to, kā tos var izmantot, lai izveidotu strukturētu informāciju un palīdzētu labāk izprast politikas darbību. Tālāk ir aprakstīta ESI fondu atklāto datu platforma.

Viena no 2014.–2020. gada programmas reformām bija pienākums sniegt Komisijai strukturētus finanšu un rādītāju datus, izmantojot kopējo IT saskarni “SFC2014”. Šāda darbietilpīga uzdevuma ieguvumi tagad ir

novērtējami ESI fondu atklāto datu platformā, kas izmanto detalizētus strukturētos datus no 533 programmām.

Komisija pakāpeniski palielina pieejamo datu apjomu un aptvertās jomas. Prioritāte ir tādām datu kopām, kas nodrošina standartinformāciju par visiem pieciem ESI fondiem. Kopš platformas izveidošanas 2015. gada decembrī, kad tajā tika iekļautas datu kopas par plānoto finansējumu un rādītāju mērķiem laikposmam no 2014. līdz 2020. gadam, jau ir veikti divi būtiski platformas atjauninājumi.

► **2016. gada jūlijs:** plānotā finansējuma atjauninājums, lai atspoguļotu visas pieņemtās programmas, kā arī noteiktu lapu atvēršana, kurās vizualizēti visu 533 programmu dati (tām var piekļūt no valstu lapām).

- **2016. gada decembris:** pirmā informācija par finansējuma apgūšanu un progresu virzībā uz kopīgiem rādītāju mērķiem.

Lai varētu pilnvērtīgi aplūkot daudzveidīgos datus, platformu vislabāk lietot tiešsaistē. Lūk, daži ieteikumi, kā to lietderīgi izmantot:

- **Ekrānā redzamas vizualizācijas** ļauj aplūkot iepriekš definētas prezentācijas par to pamatā esošajā datu kopām. Šīs datu kopas nodrošina detalizētāku informāciju un ļauj veidot alternatīvas analīzes un vizualizācijas.
- **Sākumlapā pieejamajā katalogā** ir uzskaitītas visas datu kopas un diagrammas, ko iespējams filtrēt un pētīt. Vizualizāciju pamatā esošās datu kopas (*ESIF 2014-2020 Finance Details* (ESI fondu 2014.–2020. gada finanšu informācija) un *ESIF 2014-2020 Achievement Details* (ESI fondu 2014.–2020. gada sasniegumu informācija)) katalogā ir pieejamas kopā ar citām datu kopām, kas attiecas uz 2014.–2020. gada un 2007.–2013. gada periodiem.
- Platforma, ko uztur *SOCRATA* (uzņēmums, kas specializējies datu vizualizācijas un analīzes rīku izstrādē valdības datu publiskošanai), katalogā nodrošina **programmatūras**

rīkus, lai varētu radīt pielāgotas vizualizācijas un lejupie-lādēt vai iegult datu vizualizācijas jūsu tīmekļa vietnē.

- Sākumlapas galvenes un kājenes izvēlnēs nospiežot pogu *About* (Par), varat piekļūt **bieži uzdoto jautājumu** lapai un **ievada video**.

Dalībvalstis ir informētas, ka to sniegtie dati tiks publiskoti, tāpēc tām jābūt gatavām, lai to dati būti kvalitatīvi un uzticami. Mēs sagaidām, ka atklātu plānošanas un īstenošanas datu izmantošana uzlabos pārredzamību un pārskatatbildību un sniegs informāciju debatēm par visas politikas un konkrētu programmu vispārējiem rezultātiem. ■

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

ESI fondu atklātā datu platforma:

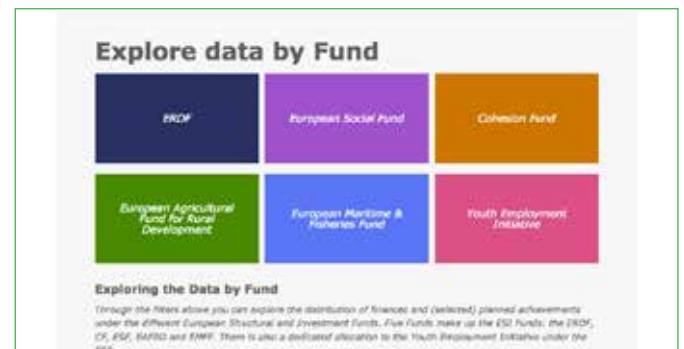
<https://cohesiondata.ec.europa.eu/>

Datu kopu, diagrammu u. c. katalogs:

<https://cohesiondata.ec.europa.eu/browse>

Bieži uzdoto jautājumu sadaļa:

http://ec.europa.eu/regional_policy/lv/faq/about_open_data/

KOMISĀRE KORINA KRECU VADA ES DELEGĀCIJU KITO

Ilgospējīgai urbanizācijai veltītā konference *Habitat III* veiksmīgi noslēdzās, pieņemot Jauno pilsētprogrammu, kas ir ANO 20 gadu stratēģija par to, kā izmainīt veidu, kādā mēs būvējam un apsaimniekojam pilsētas, un dzīvojam tajās.

2016. gada 20. oktobrī teju 170 valstis vienbalsīgi pieņēma Jauno pilsētprogrammu — ANO 20 gadu stratēģiju ilgtspējīgai urbanizācijai. Reģionālās politikas komisāre Korina Kreca pārstāvēja Eiropas Savienību kā delegācijas vadītāja pasākumā, kuru apmeklēja 30 000 cilvēku no 167 valstīm, tostarp 10 000 dalībnieku no visas pasaules. *Habitat III* organizatori atzina, ka šis ir lielākais dalībnieku skaits, kāds jebkad ir bijis ANO rīkotajās konferencēs, piedaloties vietējām iestādēm, pilsoniskajai sabiedrībai un citām ieinteresētajām personām.

Jaunās pilsētprogrammas projektu pieņēma Kito, Ekvadorā, 16.–20. oktobrī notikušās konferences *Habitat III* noslēgumā. Trešā ANO konference par mājokļiem un ilgtspējīgu pilsētattīstību bija pirmā īstenošanas konference pēc Ilgtspējīgas attīstības programmas 2030. gadam pieņemšanas. Kaut arī Programmas 2030. gadam pieņemšanu 2015. gada septembrī uztvēra kā vēsturisku sasniegumu, tomēr grūtākais uzdevums vēl ir priekšā — īstais pārbaudījums būs programmas īstenošana, un *Habitat III* ir svarīgs pavērsiens, pārejot no apņemšanās pie rīcības.

Saskaņā ar ANO Ģenerālās asamblejas rezolūciju Nr. 66/207 un atbilstoši divdesmit gadu ciklam 2011. gadā ANO Ģenerālā asambleja nolēma rīkot konferenci *Habitat III*, lai iedzīvinātu globālo apņemšanos īstenot ilgtspējīgu urbanizāciju.

Reālās situācijas noskaidrošana

Konferences mērķis bija atjaunot politisko apņemšanos īstenot ilgtspējīgu pilsētu attīstību, novērtēt līdz šim sasniegto, risināt nabadzības problēmu un noteikt jaunas un potenciālas problēmas. Minētajā rezolūcijā tika nolemts, ka *Habitat III* rezultātam būtu jābūt kodolīgam, mērķtiecīgam, tālredzīgam un uz praktisku rīcību orientētam dokumentam un ka pasākuma sagatavošanai ir jāizveido sagatavošanas komiteja un birojs. Biroja darbā piedalījās četras ES dalībvalstis — Francija, Čehija, Vācija un Slovākija.

Jaunā pilsētprogramma vadīs pilsētu attīstības politiku un finansēšanu turpmākajos 20 gados. Tā būs kā stūrakmens, īstenojot un konkrētām vajadzībām pielāgojot Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam un citas 2015. gada reformu programmas, jo īpaši Parīzes nolīgumu.

Tā arī dos svarīgu stimulu, īstenojot 11. ilgtspējīgas attīstības mērķi (IAM), kas aicina padarīt “pilsētas un apdzīvotas vietas iekļaujošas, drošas, noturīgas un ilgtspējīgas”, kā arī citus Programmas 2030. gadam mērķus un uzdevumus. Ar Jauno pilsētprogrammu tiks strādāts pie abpusēji izdevīgu attiecību veidošanas starp urbanizāciju un ilgtspējīgu attīstību.

ES gars

Kopš 2015. gada janvāra ES un tās dalībvalstu kopējas sagatavošanu koordinē Padomes Starptautisku attīstības konferenču sagatavošanas darba grupa. Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāts vada un koordinē šo procesu kopā ar Starptautiskās sadarbības un attīstības ģenerāldirektorātu un Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD), sadarbojoties arī ar citiem iesaistītajiem ĢD.

Šī ir bijusi lieliska iespēja stiprināt iekšējo koordināciju gan starp Komisijas dienestiem, gan dalībvalstīm, kas ļāvusi veiksmīgāk strādāt pie nostājas sagatavošanas un radīt spēcīgu komandas gaisotni, kas atbilst ES garam. Tas ļāva ES būt

vienam no galvenajiem dalībniekiem sarunu procesā un nodrošināt, ka tās nostāja ir labi atspoguļota Jaunajā pilsētprogrammā.

ES ieguldījums konferencē *Habitat III* un tās rezultātā sagatavotajā Jaunajā pilsētprogrammā ir balstīts uz kopīgu apņemšanos sasniegt vispārējo mērķi — nodrošināt ilgtspējīgu pilsētu attīstību, vienlaikus ņemot vērā subsidiaritātes un proporcionalitātes principus. To ietekmēja Eiropas Komisijas desmit prioritātes un tās kopīgais darbs ar ES dalībvalstīm pie ES pilsētprogrammas izstrādes, kā arī pilsētu attīstībā uzkrātā pieredze. Šajā ziņā Eiropas Savienības pilsētprogramma būs svarīgs ES īstenošanas mehānisms Jaunajai pilsētprogrammā.

ES redzējuma par pasaules Jaunās pilsētprogrammas nākotni pamatā ir atziņa, ka ir vajadzīga integrēta un vietēja pieeja pilsētu attīstībai un ilgtermiņa redzējums, lai veicinātu labi pārvaldītas, sociāli iekļaujošas un drošas, noturīgas un resursu ziņā efektīvas pilsētas, kas ir ekoloģiski ilgtspējīgas un arī ekonomiski pārtikušas.

Šī pieeja ņem vērā pilsētu daudzveidību un to plašāku teritoriālo kontekstu un veicina pilsētu un lauku sasaisti, lai palīdzētu īstenot ES teritoriālās kohēzijas mērķi. Visu pasākumu pamatā ir jābūt cilvēktiesību un dzimumu līdztiesības ieviešanai un aizsardzībai, kā arī marginalizētu un neaizsargātu grupu plašai līdzdalībai kā priekšnoteikumam iekļaujošai un ilgtspējīgai attīstībai.

Papildus tam šajā pieejā atzīts, ka liela nozīme ir kultūrai, kultūras un dabas mantojuma saglabāšanai un popularizēšanai, kā arī publiskās telpas pieejamībai, kas ir pamata nosacījums līdzdalībai un atbildībai šo mērķu sasniegšanā.

Laba pārvaldība

Reālā pievienotā vērtība, ko ES redzējums sniedza globālajai diskusijai, bija labas pilsētu pārvaldības nozīmīgums kā būtisks aspekts ilgtspējīgas pilsētu attīstības nodrošināšanai, un jo īpaši vietējo iestāžu un ieinteresēto personu nozīme. Eiropas Savienība un ES dalībvalstis strikti norādīja, ka ilgtspējīgai pilsētu attīstībai ir vajadzīgas gan valsts, gan vietējā līmeņa iestādes, kas ir likumīgas, efektīvas, atbildīgas un pārredzamas. Tāpat tām ir jāizmanto iekļaujoši, uz pierādījumiem un līdzdalību balstīti

lēmumu pieņemšanas procesi labi vadītā pārvaldības sistēmā, kurā ir daudz līmeņu un daudz dalībnieku.

Papildus tam efektīva vietējā pārvaldība būtiski veicina demokrātijas stiprināšanu un iespēju došanu iedzīvotājiem. Īpaši nozīmīga bija ES nostāja attiecībā uz vietējām iestādēm un pilsonisko sabiedrību, kas, protams, nepiedalījās starpvaldību sarunās. ES aizstāvēja viedokli, ka ir svarīgi iesaistīt vietējās iestādes un konsultēties ar tām visos politikas veidošanas cikla posmos no plānošanas līdz īstenošanai, norādot, ka sekmīgam rezultātam ir nepieciešama to līdzdalība un atbildība visos līmeņos.

Komisāre Korina Kreču šo viedokli pauda arī pasaules līderiem Vietējo pārvaldes iestāžu globālajā asamblejā, kuras uzdevums ir būt par starpnieku un veicināt sarežģīto un saspringto dialogu starp valstu valdībām un vietējām pārvaldes iestādēm globālajā kontekstā.

Komisāre Korina Kreču kā ES delegācijas vadītāja uzstājās ES un tās dalībvalstu vārdā oficiālajās ANO plenārsēdēs. ES delegācijā bija arī Eiropas Parlamenta un Ekonomikas un sociālo lietu komitejas pārstāvji. Papildus savai oficiālajai ES un tās dalībvalstu pārstāves lomai oficiālajās ANO plenārsēdēs komisāre arī piedalījās augsta līmeņa tematiskās apaļā galda diskusijās par Jaunās pilsētprogrammas īstenošanu, un viņai bija vairākas divpusējas tikšanās ar stratēģiskajiem partneriem, ANO aģentūrām un valstīm, tostarp ar Pasaules Bankas, ESAO, UNDP un Dienvidkorejas pārstāvjiem.

No pieņemšanas pie rīcības

Tagad, kad ir pieņemta Programma 2030. gadam un Jaunā pilsētprogramma, ir ļoti svarīgi, lai ES īstenotu Programmu 2030. gadam ar visaptverošu pieeju, kas ietver iekšēju un ārēju darbību un visas iesaistītās puses. Šī īstenošana prasa stratēģisku, integrētu un vietēju pieeju, kurā ņem vērā dažādus teritoriālos kontekstus. Tāpēc kohēzijas politika ir viena no galvenajām politikām, kas veicina IAM sasniegšanu, visā ES 2014.–2020. gada periodā piesaistot aptuveni EUR 500 miljardus, un attiecas uz gandrīz visiem IAM.

Kohēzijas politika un tās pilsētu dimensija ir cieši saskaņotas ar Programmas 2030. gadam pieeju, jo ilgtspējīga attīstība ir iestrādāta kohēzijas politikā kā saistošs horizontāls princips. Šajā kontekstā Jaunā pilsētprogramma būs Programmas 2030. gadam īstenošanas stūrakmens, jo tā pārveido ar pilsētām saistītos programmas mērķus un uzdevumus par ieteikumiem, kas attiecas īpaši uz pilsētām. ES jau ir sākusi darbu šajā jomā, nesēn pieņemot ES pilsētprogrammu, un tagad tā ir apņēmusies vadīt un virzīt Jaunās pilsētprogrammas un Programmas 2030. gadam pilsētu dimensijas īstenošanu. Tāpat ES ir arī apņēmusies sadarboties ar partneriem visā pasaulē, lai kopīgi risinātu nabadzības un sociālās atstumtības problēmas pilsētās, lai sekmētu ilgtspējīgu attīstību tās partnervalstīs kopumā.

Jaunā pilsētprogramma ir rezultāts ES kopīgajiem centieniem formulēt patiesi pārveidojošu programmu. Šī ir reta iespēja veidot un uzlabot mūsu kopīgo nākotni pilsētās. Jaunā pilsētprogramma ietver visus elementus, kas nepieciešami, lai paveiktu vairāk, nekā to piedāvā ierastā pieeja, un 2015. gadā pieņemtos IAM pielāgotu vietējām vajadzībām.

Kopīgi īstenojot Jauno pilsētprogrammu un pārvēršot globālās ilgtspējīgas urbanizācijas problēmas par globālām iespējām ikvienam, ir iespējams nodrošināt, ka netiek aizmirsts neviens. ES kopīgais pienākums tagad ir īstenot šo apņemšanos! ■

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

Jaunā pilsētprogramma:

<https://habitat3.org/the-new-urban-agenda/>

ES pilsētprogramma:

<http://urbanagendaforthe.eu/>

Konference *Habitat III* Kito:

<https://habitat3.org/>

Prāgas deklarācija:

<http://www.europeanhabitat.com/?lang=en>

KITO ĪSTENOŠANAS PLĀNS

Kito īstenošanas plāns ietver konkrētas dažādu partneru apņemšanās ar mērķi veicināt un stiprināt konferences *Habitat III* dokumentu un Jaunās pilsētprogrammas īstenošanu.

Kopumā dalībnieki uzņēmās aptuveni 70 brīvprātīgas apņemšanās, ieskaitot Eiropas Komisijas trīs apņemšanās. Komisāre Korina Kreču sniedza sīkāku informāciju par to, kādas ir šīs trīs apņemšanās:

1. ĪSTENOT JAUNO PILSĒTPROGRAMMU AR ES PILSĒTPROGRAMMAS PALĪDZĪBU

Jaunajai pilsētprogrammai un ES pilsētprogrammai ir kopīgs redzējums par līdzsvarotu, ilgtspējīgu un integrētu pilsētu attīstību. ES pilsētprogrammu izstrādāja, lai dotu iespēju pilsētām piedalīties politikas veidošanā. ES pilsētprogramma ar tās 12 prioritārajām tēmām, daudzlīmeņu pārvaldību un koncentrēšanos uz savstarpēju mācīšanos veicina Jaunās pilsētprogrammas īstenošanu ES sadarbībā ar pilsētu attīstībā ieinteresētajām personām — ne vien pilsētām, bet arī uzņēmumiem, NVO un dalībvalstu un ES iestāžu pārstāvjiem.

Tiek izstrādāti rīcības plāni 12 prioritārajām tēmām. Tie ietvers politikas ieteikumus, paraugpraksi un projektus, kurus var īstenot kopīgi un plašākā mērogā visā ES.

2. FORMULĒT GLOBĀLU, SASKAŅOTU PILSĒTU DEFINĪCIJU

Visā pasaulē ir nepieciešams izmantot vienotu pilsētu definīciju, lai varētu salīdzināt datus, veikt salīdzinošo vērtēšanu un uzlabot pārraudzību. ES sadarbībā ar ESAO un Pasaules Banku izstrādās šādu definīciju, izmantojot ES un ESAO pilsētu definīciju, par pamatu ņemot iedzīvotāju skaitu un blīvumu un urbanizācijas līmeni ES.

Tiks izstrādāta tiešsaistes datubāze, kā arī saraksts ar pasaules pilsētām un to galvenajiem raksturlielumiem. Visbeidzot globālas pilsētu definīcijas ierosinājums tiks iesniegts ANO.

3. VEICINĀT SADARBĪBU STARP PILSĒTĀM ILGTSPĒJĪGAS PILSĒTU ATTĪSTĪBAS JOMĀ

Par pamatu izmantojot ES finansētā *URBACT* tīkla konkrēto pieeju un ES Starptautiskās pilsētu sadarbības (*IUC*) programmas metodiku, pilsētas visā pasaulē* tiks aicinātas veidot sadarbību ar vienu vai vairākām sadarbības pilsētām, lai izstrādātu un īstenotu vietējus rīcības plānus un projektus, kuru pamatā ir kopīgas prioritātes — ūdens, transporta sistēmu, veselības aprūpes un mājokļu pieejamība. Šo rīcības plānu sagatavošanā un īstenošanā ir cieši jāiesaista uzņēmējdarbības partneri.

Ar ieteikumiem palīdzēs tiešsaistes tīklu veidošanas platforma, kas sekmēs sadarbību starp reģioniem.

* Šī apņemšanās ietver pilsētas Argentīnā, Brazīlijā, Čīlē, Kolumbijā, Meksikā, Peru, Kanādā, Ķīnā, Indijā, Japānā, ASV un ES. ■

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

<https://habitat3.org/quito-implementation-plan>

ES apņemšanās īstenošana

Komisāre Korina Krecu stāsta *Panorama*, kāpēc ES delegācijas dalība ANO konferencē Kito ir vērtējama kā panākums.

Kāds bija jūsu galvenais mērķis?

Es biju ļoti priecīga par iespēju piedalīties šajā vēsturiskajā konferencē, kur tika pieņemta ANO Jaunā pilsētprogramma, un diskutēt ar cilvēkiem no visas pasaules. Es uzsvēru lielo ieguldījumu, ko Eiropas Komisija un ES sniedz šajā globāl-

ajā darbā saistībā ar ilgtspējīgu pilsētu attīstību. Jaunās pilsētprogrammas pamatprincipi ir saistīti ar sociāli iekļaujošām, drošām, videi draudzīgām, noturīgām, pārtikušām un inovatīvām pilsētām, kā arī ar labu pilsētu pārvaldību, kas veicina sadarbību un zināšanas. Programmas pamatā ir uz cilvēktiesībām balstīta pieeja, un tā atbalsta iespēju došanu sievietēm — šie abi aspekti ir ļoti svarīgi, lai nodrošinātu ilgtspējīgu un iekļaujošu attīstību. Šie principi atbilst ES vērtībām un ir daļa no mūsu priekšsēdētāja prioritātēm.

Kā kohēzijas politika sekmē šo mērķu sasniegšanu?

Kohēzijas politika sniedz daudzveidīgu atbalstu pilsētu teritorijām visā ES, un tas nav tikai finansiālais atbalsts. Kopumā 2014.–2020. gada periodā pilsētu teritorijās tiks ieguldīti EUR 100 miljardi. Vismaz 5 % no ERAF piešķiruma valstīm ir jāparedz ilgtspējīgai pilsētu attīstībai, kas veido EUR 15 miljardus, kurus tieši pārvalda pilsētas. Turklāt 750 pilsētām tiks dota iespēja īstenot integrētas stratēģijas ilgtspējīgai pilsētu attīstībai. Papildus finanšu atbalstam ES var palīdzēt pilsētām arī ar tehnisko palīdzību, kopīgi strādājot visā ES ar tīklu palīdzību vai sadarbojoties saistībā ar īpašām tēmām. Tieši šāds mērķis ir nesen izveidotajām partnerībām ES pilsētprogrammas ietvaros, par ko vienojās Amsterdamā pagājušā gada maijā. Faktiski Jaunā pilsētprogramma labi atspoguļo ES redzējumu par ilgtspējīgu pilsētu attīstību, kuras pamatā ir daudzu līmeņu pārvaldība un integrēta un vietēja pieeja, kurā ņem vērā pilsētu daudzveidību un pilsētu plašāku teritoriālo kontekstu, vienlaikus veicinot pilsētu un lauku sasaisti.

ES un tās dalībvalstis ir arī apņēmušās sadarboties ar partneriem visā pasaulē, lai kopīgi risinātu nabadzības un sociālās atstumtības problēmas pilsētās, sekmējot ilgtspējīgu attīstību mūsu partnervalstīs kopumā. Lielākais izaicinājums tagad ir saistīts ar šīs Jaunās pilsētprogrammas reālu īstenošanu.

Komisāre Korina Krecu un ANO ģenerālsēkretārs Pans Gimuns

Komisāre Korina Kreu un ESAO ģenerālsekretārs Hosē Anhels Gurija

Komisāre Kreu iepazīstas ar Apvienoto pilsētu un vietējo pašvaldību ģenerālsekretāru Mfo Parksu Tau

Kā tas ietekmēs cilvēku dzīvi?

Eiropā apmēram trīs ceturtdaļas cilvēku dzīvo pilsētu teritorijās. Šīs teritorijas ir ekonomikas dzinēj spēks un veicina noturīgas sabiedrības attīstību, tomēr vienlaicīgi tās ir arī vietas, kur ir izteiktas problēmas saistībā ar bezdarbu, segregāciju, nabadzību un piesārņojumu. Jaunā pilsētprogramma ir iespēja veidot mūsu kopīgo nākotni. Tā ietver visus elementus, kas nepieciešami, lai paveiktu vairāk, nekā to piedāvā ierastā pieeja, un vietējām

vajadzībā pielāgotu ilgtspējīgas attīstības mērķus, par kuriem Komisija novembrī pieņēma paziņojumu "Turpmākie pasākumi ilgtspējīgai Eiropas nākotnei". Mēs visi esam vienas pasaules iedzīvotāji.

Kas ir sasniegts?

Mēs demonstrējam ES aktīvo rīcību, kas vērsta uz ilgtspējīgu pilsētu attīstību Eiropā. Tāpat mēs iepazīstinājam ar trīs veidu brīvprātīgām saistībām, kuras esam apņēmušies izpildīt —

īstenojot Jauno pilsētprogrammu ar ES pilsētprogrammas palīdzību, formulēt globālu, saskaņotu pilsētu definīciju un veicināt sadarbību starp pilsētām ilgtspējīgas pilsētu attīstības jomā. Tagad mūsu visu — gan Eiropā, gan citur pasaulē — uzdevums ir īstenot šos mērķus dzīvē. ■

Kito pilsētas mērs Mauricio Rodass Espinels tiekas ar komisāri Korinu Kreu pasaules mēru asamblejas banketā

Komisāre Korina Kreu tiekas ar UN-HABITAT izpilddirektoru Žuanu Klosu

DEVIŅI VEIDI, KĀ KOHĒZIJAS POLITIKA DARBOJAS EIROPAS LABĀ

Neatkarīgu ekspertu veiktā novērtējumā par 2007.–2013. gadā piešķirto finansējumu konstatēts, ka ar kohēzijas politikas ieguldījumiem ir sasniegti pozitīvi, taustāmi rezultāti, sākot no darbvietu izveidošanas līdz pat reģionālo atšķirību mazināšanai un IKP pieaugumam.

1. IEGUVUMI VISĀM ES VALSTĪM

Ikviena ES reģions un valsts gūst labumu no kohēzijas politikas — ieguldījumu ietekme jūtama tiešā veidā un/vai netieši, piemēram, kā tirdzniecības pieaugums. Ir aprēķināts, ka katrs šajā periodā kohēzijas politikas ietvaros investētais eiro līdz 2023. gadam radīs papildu IKP 2,74 eiro apmērā. Tas nozīmē, ka 2007.–2013. gada periodā investētie EUR 346,5 miljardi līdz 2023. gadam nodrošinās papildu IKP teju triljona eiro apmērā.

Papildus tam kohēzijas politika ir nodrošinājusi trešo daļu no miljona jaunizveidoto darbvietu, kas tika radītas 2007.–2013. gada periodā.

2. MVU IEGŪST NEPIECIEŠAMO PALĪDZĪBU

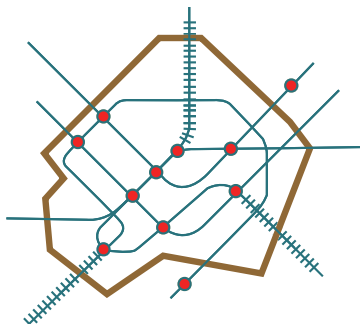
Kohēzijas politika ir būtisks pīlārs ES nodarbinātības un izaugsmes darba kārtībā. Piemēram, ES finansējums palīdzēja jaunuzņēmumiem un MVU turpināt darbību šajā periodā. Finansiālo atbalstu saņēma 121 400 jaunuzņēmumu, kā arī aptuveni 400 000 MVU.

3. UZŅĒMUMIEM PIEEJAMS FINANSĒJUMS

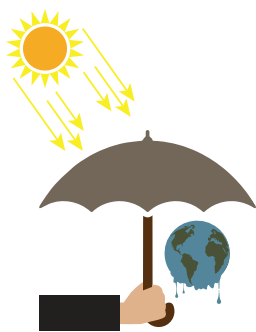
Novērtējumā tika konstatēts, ka ES finansējumam finanšu instrumentiem bija liela nozīme līdzekļu nodrošināšanā MVU ar ekonomisko krīzi saistītā kredītresursu trūkuma apstākļos, palīdzot daudziem uzņēmumiem nepārtraukt uzņēmējdarbību. Šajā periodā ES finansējums finanšu instrumentiem palielinājās no EUR 1 miljarda 2000.–2006. gadā līdz EUR 11,5 miljardiem, kas no Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) piešķirti 2007.–2013. gadā.

4. PAPLAŠINA UN UZLABO TRANSPORTA TĪKLUS UN MOBILITĀTI

ES finansējums ir palīdzējis likvidēt vājās vietas transporta sistēmās un saīsināt ceļā pavadīto laiku. Veikto ieguldījumu rezultātā izbūvēti 4900 km ceļu, galvenokārt automaģistrāļu, un 2400 km no tiem ietilpst TEN-T tīklos. Šie transporta tīkli, kurus ES noteikusi par pamattīkla koridoriem, savieno valstis un veicina izaugsmi un darbvietu radīšanu.

Veikto kohēzijas politikas ieguldījumu rezultātā izbūvēti vai uzlaboti arī 1500 km TEN-T dzelzceļa tīklu un sniegts atbalsts ilgtspējīga sabiedriskā transporta attīstībai.

5. SAGLABĀ APKĀRTĒJO VIDI, ATBALSTA CĪŅU PRET KLIMATA PĀRMAIŅĀM

Ar kohēzijas politikas finansējumu šajā periodā tika atbalstīta labāku atkritumu apsaimniekošanas stratēģiju izmantošana, kas būtiski paaugstināja pārstrādāto atkritumu īpatsvaru, kā arī ļāva slēgt ES standartiem neatbilstošas atkritumu izgāztuves.

Energoefektivitātes pasākumi sabiedriskajās ēkās būtiski samazināja fosilā kurināmā izmantošanu, kas savukārt palīdzēja samazināt enerģijas izmaksas un cīnīties pret globālo sasilšanu.

Kohēzijas politikas ieguldījumi infrastruktūrā ir nodrošinājuši vai uzlabojuši 6 miljoniem cilvēku piekļuvi tīram dzeramajam ūdenim un 7 miljoniem cilvēku — jaunām vai uzlabotām notekūdeņu attīrīšanas iekārtām.

6. VEICINA KULTŪRU UN TŪRISMU

Ekspertu sagatavotajā novērtējumā konstatēts, ka ES ieguldījumi palīdzēja atjaunot kultūras un tūrisma objektus, kas palielināja to apmeklētāju skaitu, un veicināja ilgtspējīgu ekonomisko attīstību un darbvieta radīšanu attiecīgajos reģionos.

Līdz ar to ieguldījumi atbalstīja vietējo reģenerāciju un veicināja ekonomisko daudzveidību, inovāciju, kā arī paaugstināja konkurētspēju.

7. PAAUGSTINA DZĪVES KVALITĀTI PILSĒTĀS

2007.–2013. gadā ERAF finansējums pilsētvides attīstībai un sociālajai infrastruktūrai sasniedza EUR 29 miljardus, kas ir aptuveni 11 % no programmas budžeta.

Aptuveni 4 % tika ieguldīti pilsētvides attīstības iniciatīvās, kas ietvēra ieguldījumus nepieciešami attīstītos apvidos un atbalstu ekonomiskajai izaugsmei, kultūras mantojumam

un stratēģiju izstrādei. Apmēram 7 % tika piešķirti sociālajai infrastruktūrai un ieguldīti veselībā un izglītībā. Saskaņā ar novērtējumu tas uzlaboja piekļuvi izglītības un mūžizglītības pakalpojumiem apvienojumā ar pakalpojumiem nodarbinātības jomā.

8. MUDINA VALSTIS RISINĀT KOPĒJAS PROBLĒMAS KOPĪGIEM SPĒKIEM

Ar ES finansējumu pārrobežu sadarbības programmām 2007.–2013. gadā tika īstenoti vairāk nekā 6800 projekti, tostarp pasākumi, lai:

- > izveidotu un attīstītu ekonomikas klasterus;
- > izveidotu izcilības centrus, augstākās izglītības un apmācības centrus un sadarbības tīklus pētniecības centru starpā;
- > izveidotu pārrobežu dienestus, kas sniedz konsultāciju pakalpojumus uzņēmumiem un jaunuzņēmumiem.

Aptuveni 1300 projekti vides jomā pievērsās kopīgai dabas resursu pārvaldībai, piemēram, jūru un upju baseiniem.

Finansējums arī palīdzēja pārrobežu reģioniem cīnīties pret dabiskajiem riskiem, reaģēt uz klimata pārmaiņām, saglabāt bioloģisko daudzveidību un aizsākt iniciatīvas, kas veltītas atjaunojamo energoresursu attīstībai.

9. IEGŪTĀS ATZIŅAS TIEK PIELIETOTAS

Finansējuma programmas 2014.–2020. gadam ir vairāk vērstas uz rezultātiem, jo 2007.–2013. gada programmas ne vienmēr bija pietiekami vērstas uz tiem. ES ir veikusi izmaiņas kohēzijas politikas finansējumā atbilstoši neatkarīgo ekspertu novērtējumā sniegtajiem ieteikumiem, t. sk.:

Programmām ir nepieciešami konkrētāki mērķi un skaidri uzdevumi. Īstenošanas laikā programmas tiek rūpīgi pārraudzītas, lai nodrošinātu to, ka definētie mērķi tiek sasniegti.

- > Programmu īstenošanai ir pienākums regulāri ziņot par rezultātiem un sniegumu.
- > Lai nodrošinātu kvalitatīvu programmu izpildi, ir ieviesta izpildes sistēma, kas saistīta ar izpildes rezerves izmantošanu.
- > Ieguldījumi tiek koncentrēti uz galvenajām tēmām.
- > Finansējuma saņēmēji aktīvāk tiek mudināti plašāk izmantot finanšu instrumentus.

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

Valstu faktu lapas:

2016. gada ERPN satuvina reģionus

Četrpadsmitajā Eiropas Reģionu un pilsētu nedēļā, kas noritēja Briselē, Beļģijā, 2016. gada 10.–13. oktobrī, pulcējās aptuveni 5300 dalībnieku, lai piedalītos darbsemināros, debatēs, sociālos pasākumos un projektu apmeklējumos, ko vienoja vadmotīvs “Reģioni un pilsētas ilgtspējīgai un iekļaujošai izaugsmei”.

Aptuveni 130 pasākumu organizēšanā piedalījās Eiropas Komisijas Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ĢD un 13 citi ĢD, Eiropas Reģionu komiteja un 22 īpaši izvēlētas reģionu partnerības, kas pārstāv 187 reģionus un pilsētas. Šogad partneriastāžu vidū bija arī Eiropas Parlamenta Izpētes dienests, kas piedalījās gan meistarklasē, gan mediju programmā.

Neskatoties uz problēmām, ar kurām Briselei nācās saskarties 2016. gadā, ERPN reputācija joprojām ir augsta, un tā ir nozīmīga vieta visiem, kuri iesaistīti reģionālajā politikā un tās īstenošanā.

SKAITĻU VALODĀ

- › Vairāk nekā 4000 (no kopumā vairāk nekā 5300) dalībnieku bija no vairāk nekā 30 valstīm.
- › 600 augsta līmeņa lektori pārstāvēja ES, valstu, reģionu un vietējā līmeņa pārvaldes iestādes.
- › Mediju programmā piedalījās 170 žurnālisti.
- › Meistarklasē piedalījās 28 doktoranti.
- › 23 finālisti no 14 dalībvalstīm piedalījās *RegioStars* balvu pasniegšanas ceremonijā (sk. 20. lpp.).
- › Vairāk nekā puse (56 %) ERPN dalībnieku tajā piedalījās pirmo reizi.
- › 5 interaktīvi kursi ietvēra veselu dienu darbu pie “politikas laboratorijām vadošajām iestādēm”.

MIJIEDARBĪBA KLASĒ

ES kohēzijas politikai veltītajā meistarklasē piedalījās 28 doktoranti un jauni asociētie profesori no 17 ES dalībvalstīm. Interaktīvo debašu galvenās tēmas bija iekļaujošas izaugsmes un sociālās kohēzijas veicināšana, ieskaitot teritoriālo dimensiju un pilsētu un lauku attīstības integrēšanu, tīkla ekonomikas nozīmīgums, kā arī kohēzijas politikas īstenošanas sistēmas uzlabošana — rezultāti, vienkāršošana un pārskatbaidība.

PILSĒTU INSTRUMENTI UN MĒRĶI

Politiskajā pasākumā, kas bija veltīts ES Pilsētvides attīstības programmai un kurā piedalījās 400 dalībnieki, komisāre Korina Kreucu un komisārs Marošs Šefčovičs iepazīstināja ar “Vienas pieturas aģentūru pilsētām” — jaunu instrumentu pilsētu enerģētikas pārkārtošanas mērķu īstenošanas pārvaldībai. Paralēli notiekošajā *REGI-COTER* kopīgajā sanāksmē Eiropas Parlaments, Komisija un RK pārstāvji apsprieda tādus jautājumus kā kohēzijas politikas ietekme un koncentrēšanās uz rezultātiem.

PRAKTISKAS NODARBĪBAS

Nedēļas gaitā ievērojamu uzmanību izpelnījās pilsētu tematikai veltītie pasākumi — 20 darbsemināri —, jo īpaši saistībā ar pilsētu inovācijām. Lieli panākumi bija arī ES līdzfinansētu projektu apmeklējumiem: *Port Sud*, kas popularizē nemateriālo kultūras mantojumu ilgtspējīgai dzīves kvalitātei, pārstrādes projektam *RECY-K*, *Greenbizz* ilgtspējīgas attīstības un vides uzņēmējdarbības centram un Briseles kopienas zemes fondam, kas ir inovatīva mājokļu iniciatīva.

GALVENĀ UZMANĪBA KOHĒZIJAS POLITIKAI

ERPN plašais mērogs kārtējo reizi apliecināja, ka tā ir nozīmīga platforma politiskai komunikācijai starp iestādēm. Atklāšanas sanāksme “Kohēzijas politikas ieguldījumi Eiropas reģionos un pilsētās” notika EP sēžu zālē, un tajā piedalījās komisāre Korina Kreucu. Tā deva vērtīgu iespēju RK politiskajām grupām un pasākuma dalībniekiem izteikt savu viedokli un uzdot jautājumus par kohēzijas politiku.

UZZINIET VAIRĀK!

Mediju programma tika atklāta ar apaļā galda diskusiju presei, kurā piedalījās komisāre Korina Kreucu un RK priekšsēdētājs Marku Markula. Pēc tam sekoja preses brīfingi par ES fondu rezultātiem ES dalībvalstīs, jaunākajām *Eurostat* un ESAO tendencēm un datiem par reģionālo attīstību, 2007.–2013. gada perioda *ex-post* novērtējumu, kā arī galvenajiem kohēzijas politikas attīstības variantiem laikposmā pēc 2020. gada. TV debates tika pārraidītas valstu televīzijas kanālos, un Molenbēkas projekta apmeklējumā piedalījās 57 žurnālisti. Līdz pirmās nedēļas beigām presē bija publicēti vairāk nekā 40 raksti.

2016. GADA ERPN SOCIĀLAJOS MEDIJOS

#EUWRC atsauces tags vienas nedēļas laikā tika izmantots gandrīz 12 000 reižu, un 72 miljoni cilvēku potenciāli varēja aplūkot un dalīties ar ierakstiem, izmantojot notikuma atsauces tagu. No 10. līdz 14. oktobrim ERPN tīmekļa vietni 26 657 reizes apmeklēja vismaz 22 253 unikāli apmeklētāji. Ik dienu tīmekļa vietnē publicēja pārskatu ar dienas galveno notikumu kopsavilkumu, un šī lapa kopumā saņēma 6900 unikālus skatījumus. 18. oktobrī publicētajam *Storify* rakstam pirmajā dienā tika reģistrēti 650 skatījumi. Šogad pirmoreiz tika izmantota jauna mobilā lietotne, un to lejupielādēja 2398 dalībnieki, lai aplūkotu programmu un dokumentus, apmainītos ar ziņojumiem, vizītkartēm un fotogrāfijām, kā arī plānotu sanāksmes. ■

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA:

<http://europa.eu/!tR89Fb>

Reģionu zvaigznes spoži spīd Eiropas Reģionu un pilsētu nedēļā

Viens no šā gada Eiropas Reģionu un pilsētu nedēļas spilgtākajiem notikumiem bija 2016. gada *RegioStars* balvu pasniegšanas ceremonija. Pieci uzvarētāji — pa vienam katrā projektu kategorijā — saņēma balvas no ES komisāres Korinas Krecu (*Corina Crețu*) un *RegioStars* balvas žūrijas priekšsēdētāja, Eiropas Parlamenta deputāta Lamberta van Nistelroja (*Lambert van Nistelrooij*).

Šogad konkursam tika iesniegti 104 pieteikumi piecās kategorijās:

GUDRA IZAUGSME: jaunas iespējas globālajā ekonomikā

ILGTSPĒJĪGA IZAUGSME: aprites ekonomika

IEKĻAUJOŠA IZAUGSME: integrēta dzīve — iekļaujošu un nesegregētu kopienu veidošana

CITYSTAR: inovatīvi risinājumi ilgtspējīgai pilsētvides attīstībai

EFEKTĪVA FONDU PĀRVALDĪBA: pārmaiņu radīšana, pateicoties citādi pārvaldībai

Un uzvarētāji ir...

- 1. COPENHAGEN CLEANTECH CLUSTER:**
Dānijas galvaspilsētas reģions (ERAF)
<http://cleancluster.dk/> — Gudra izaugsme
- 2. CENTRO BIO: BIO-INDUSTRIES, BIOREFINERIES AND BIOPRODUCTS:** Centrālais reģions, Portugāle (ERAF)
<http://www.blc3.pt/> — Ilgtspējīga izaugsme
- 3. ACADEMY OF SOCIAL ECONOMY:**
Mazpolijas vojevodiste, Polija (ESF)
<http://www.rops.krakow.pl/> — Iekļaujoša izaugsme
- 4. REVITALISATION OF LOWER TOWN DISTRICT OF GDAŃSK:** Pomožes vojevodiste, Polija (ERAF)
<http://bit.ly/2be10Mm> — *CityStar*
- 5. TRANSPARENCY INITIATIVE JONVABALIAI (FIREFLIES):** Valsts projekts, Lietuva (ESF un TP)
<http://www.esinvesticijos.lt/> — Efektīva fondu pārvaldība
- 6. CIRCULAR OCEAN:** (ERAF), ko pasākuma apmeklētāji izvēlējās balvai "Skatītāju simpātija". ■

“Mēs patiešām lepojamies ar saņemto ERAF atbalstu ... Lielās Kopenhāgenas reģionam ļoti vajadzēja šādu pasākumu. Mēs arī esam ļoti lepmi par to, ka cilvēki ticēja mums un piedalījās mūsu redzējumā par sabiedrības zaļo pārveidošanu.”

Kārstens Orts Gārns–Larsens (Carsten Orth Gaarn-Larsen), Clean vadītājs

“Projekta galvenā īpašība, kas garantēja tā ilgtspējību, ir tā spēja reāli risināt vietējo iedzīvotāju problēmas.”

Anna Abrunusa (Ana Abrunhosa), Portugāles Centrālā reģiona Comissão de Coordenação e Desenvolvimento komitejas priekšsēdētāja

“Esmu ļoti lepns un vēlos pateikties maniem kolēģiem — pašai labākajai komandai pasaulē! Tāpat gribu pateikties mūsu iedzīvotājiem — viņi ir priecīgi, ka Gdaņska ir kļuvusi par brīvības un solidaritātes pilsētu, kur solidaritāti veido ikdienā.”

Pavels Adamovičs (Paweł Adamowicz), Gdaņskas mērs

“Jāņtārpiņi” ir kopiena, kurā apvienojušies tūkstošiem cilvēku, kuri sniedz plašāku informāciju par saviem projektiem un vēlas parādīt citiem, ka pārredzamība ir tikpat vienkārša kā zobu mazgāšana...”

Sergejs Muravjovs (Sergej Muravjov) – Transparency International Lietuva izpilddirektors

“Ir ļoti svarīgi pateikties mūsu dibinātājiem — Interreg un Ziemeļu perifērijas un Arktikas reģionam — ne vien par investīcijām projektā, bet arī ieguldījumiem cilvēkos. Ir ļoti svarīgi iesaistīt pareizos cilvēkus un sadarboties reģionu starpā — tā ir panākumu atslēga.”

Nīls Džeimss (Neil James), projekta Circular Ocean vadītājs

“Esam pierādījuši, ka varam apvienot uzņēmējdarbību un sociālos pasākumus. Un, kas ir vēl svarīgāk — pateicoties mūsu produktam, darbu ir atraduši daudzi sociāli atstumti cilvēki. Visvarīgākais ir tas, ka esam izveidojuši sistēmu, kas iedvesmojusi arī citus Polijas reģionus.”

Jaceks Krupa (Jacek Krupa), Mazpolijas vojevodistes vadītājs

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

http://ec.europa.eu/regional_policy/lv/regio-stars-awards/

PANORAMA
atzinīgi novērtē
jūsu ieguldījumu!

“Vienkāršiem vārdiem” ir izdevuma *Panorama* sadaļa, kurā vietējā, reģionālā, valsts un Eiropas līmeņa ieinteresētās personas pauž viedokli un stāsta par saviem plāniem 2014.–2020. gada periodam.

Panorama uzklausa ikvienu viedokli — sūtiet savas pārdomas dzimtajā valodā, un, iespējams, tās tiks iekļautas kādā no nākamajiem izdevumiem. Lai saņemtu informāciju par iesniegšanas termiņiem un vispārējus norādījumus par viedokļa paušanu, lūdzu, sazinieties ar mums. regio-panorama@ec.europa.eu

RUMĀNIJA UN NĪDERLANDE: RIS3 SADARBĪBA PRAKSĒ

Rumānijas ziemeļaustrumu reģions un Ziemeļnīderlande pirms gada uzsāka sadarbības programmu, kuras pamatā ir lietpratīgas specializācijas principi. Šie reģioni veido inovācijas vides, kurās tiek novirzītas abu valstu zināšanas un resursi, lai meklētu risinājumus sociālām problēmām.

Lai cik lielas būtu atšķirības starp Rumānijas ziemeļaustrumu reģionu un Ziemeļnīderlandi, mūsu reģioniem nākas risināt vienu un to pašu jautājumu: kā labāk izmantot augstskolu sniegtās zināšanas un uzņēmumu potenciālu, lai attīstītu jēgpilnas inovācijas, kas uzlabo iedzīvotāju labklājību?

Šo jautājumu mums kopīgi uzdod Rumānijas ziemeļaustrumu attīstības aģentūra (ADR) un Ziemeļnīderlandes provinču apvienība (SNN). Uz mūsu saderību norādīja tiešsaistes datubāze *Eye@RIS3*, kurā uzskaitīts, kuras tēmas reģionos noteiktas kā prioritāras to lietpratīgās specializācijas stratēģijās.

2015. gada sākumā mēs izveidojām kopīgu iniciatīvu, kas saņēma ievērojamu atbalstu no Eiropas Komisijas *TAIEX REGIO PEER 2 PEER* programmas. Mēs samērā ātri vienojāmies, ka vēlamies izmantot atšķirīgu pieeju, nekā ierasts. Mēs izvēlējamies veidot sadarbību, kurā uzmanība tiek pie-

vērsta lietpratīgās specializācijas principiem, vienlaikus veidojot saikni ar būtiskākajām sociālajām problēmām mūsu reģionos. Galu galā mūsu uzdevums ir rast risinājumus tieši šīm problēmām.

Mūsu pieeja ir programmatiska. Kopā ar zinātniskajām iestādēm, uzņēmumiem un pilsoniskās sabiedrības organizācijām mēs sagatavojām sistemātisku pārskatu par noteiktas jomas problēmām, iespējamajiem risinājumiem un to, kā puses varētu tos kopīgi ieviest. Mūsu pieejas pamatā vairāku darbību vienlaicīga veikšana, risinot noteiktu sociālo problēmu. Tas rada kritisko masu un aizsāk reālu pārejas procesu.

Pagājušajā gadā šajā uzņēmējdarbības prasmju atklāšanas procesā esam iesaistījuši vairāk nekā 700 dalībnieku. Apvienojoties daudzām un dažādām ieinteresētajām personām no abiem reģioniem, ir izveidoti vairāki apakšprojekti, lai rastu problēmu risinājumus. Pašlaik mēs strādājam pie t. s. “dzīvo laboratoriju” izveides vairākās konkrētās jomās, strukturāli saistot dalībniekus no abām valstīm, lai tie varētu iesaistīties vērtības veidošanas ķēdēs. Mēs arī veidojam struktūras, kas palīdzētu inovācijas vidēm sākt pašorganizēties, lai samazinātu ADR un SNN koordinators un modelētāja lomu.

Ar šādiem paņēmieniem mēs īstenojam *RIS* sadarbības būtību — kopīgi risināt sociālās problēmas, piemērojot programmatisku pieeju. Mēs esam pārliecināti, ka šī sadarbība

palīdzēs mūsu reģionu attīstībai. Esam arī ievērojuši, ka mūsu ideju ar entuziasmu uztver citur Eiropā un Eiropas Komisijā. Ir daudz iespēju izvērst ar citiem reģioniem izveidotās sadarbības saites.

Mēs vēlamies izveidot lielu reģionu grupu, kurā uzņēmumi, zinātniskās iestādes un pilsoniskās sabiedrības organizācijas varētu kopīgi izstrādāt nozīmīgas inovācijas, kas paātrinātu reģionālo attīstību un palielinātu kohēziju. ■

GABRIELA MAKOVEJU (GABRIELA MACOVEIU)
Komunikāciju, sadarbības un uzņēmējdarbības attīstības nodaļas vadītāja, Rumānijas ziemeļaustrumu ADR

LUKS HULSMANS (LUC HULSMAN)
Programmu vadītājs, Ziemeļnīderlandes provinču apvienība

LIETPRATĪGI SOĻI TOSKĀNĀ

Toskāna ir noteikusi, ka tai prioritāri jāuzlabo inovācijas rādītāji un jāstiprina reģiona tehnoloģiju nodošanas sistēma, lai sasniegtu stratēģijas “Eiropa 2020” mērķus.

Izmantojot šo pieeju, kas tika aizsākta ar Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) 2007.–2013. gada programmu, pašlaik uzmanība tiek pievērsta tehnoloģiju klasteriem un ieguldījumiem pētniecībā, izstrādē un inovācijā. Tika saglabāts sākotnējais finansējums EUR 640 miljonu apmērā, reģionālajā lietpratīgās specializācijas stratēģijā to nostiprinot trīs tehnoloģiju jomās: IKT un fotonika; viedās ražotnes; ķīmikālijas un nanotehnoloģijas.

Tās ir ne vien stratēģiskas tehnoloģijas ātri augošās nozarēs, piemēram, dzīvības zinātņu, robotikas un mehatronikas jomā, bet arī būtiski ietekmē tradicionālākas nozares, piemēram, modes industriju, akmeņlauztuves, jūrniecību un dzelzceļa nozari. Pateicoties šai pieejai un piedaloties gan lielajiem uzņēmumiem, gan MVU, kuri veido partnerības un sadarbojas pētniecības jomā, šīs tehnoloģijas ir palīdzējušas frāzei “Ražots Toskānā” iemantot pasaules slavu.

2015. gada februārī apstiprinātajās Toskānas 2014.–2020. gada perioda ERAF darbības programmās, kuru budžets sasniedz

EUR 792 miljonus, 35 % resursu (t. i., EUR 275,1 miljoni) ir paredzēti 1. prioritārajam virzienam — pētniecībai, izstrādei un tehnoloģiju nodošanai. Ar to jau ir finansēti 474 projekti, kuru dotācijas sasniedz EUR 56,6 miljonus, savukārt aktīvie ieguldījumi: EUR 143 miljonus (2016. gada 30. jūnijā).

Šie projekti ietver rūpniecisko pētniecību un eksperimentālo izstrādi, atbalstu jaunuzņēmumiem un specializētu pakalpojumu sniegšanai, kā arī tehnoloģiju nodošanas sistēmas stiprināšanu. Tie aptver plašu darbības loku: sākot ar atbalstu infrastruktūrai un beidzot ar sadarbību ar universitātēm un pētniecības centriem.

Šajā kontekstā reģionālā padome izmantoja stratēģisku pieeju. Pēc 2014.–2020. gada perioda ERAF programmas sākšanas tā 2014. gada jūlijā publicēja pirmos trīs paziņojumus par pētniecību un izstrādi un inovāciju, paredzot ar ESI fondiem saistītos finanšu resursus, lai nodrošinātu iepriekšējā programmā aizsākto ieguldījumu maksimālu nepārtrauktību. Šāds lēmums apliecina Toskānas darbības modeli, kas ir vērsti uz inovāciju, palīdzot veicināt izaugsmi un radīt jaunas darbvietas. ■

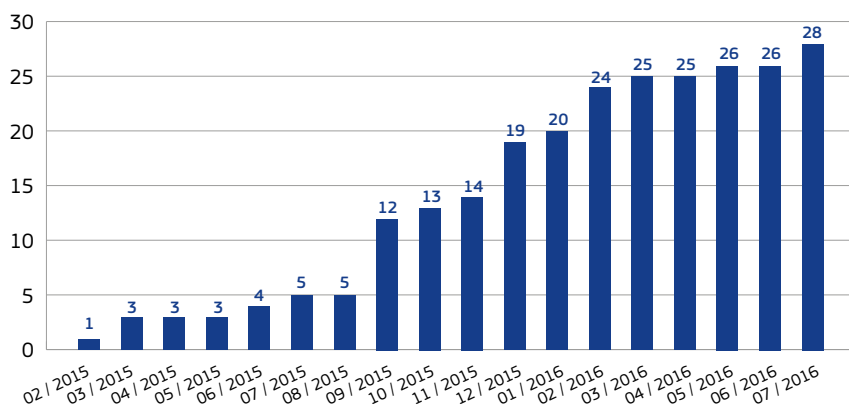
ANDŽELITA LUČIANI (ANGELITA LUCIANI)
ERAF vadošā iestāde, Toskāna

AKADĒMISKĀ UZŅĒMĒJDARBĪBA KUJĀVIJAS-POMOŽES VOJEVODISTĒ

Tradicionāli akadēmiskajā vidē tiek uzskatīts, ka zinātniekam galvenā uzmanība jāpievērš pētniecībai un jāstrādā ar studentiem, lai tiem nodotu savas zināšanas. Šādi aizspriedumi un daudzi sarežģījumi, tai skaitā organizatoriski un finansiāli šķēršļi, kavē universitāšu pētījumu rezultātu komercializāciju.

Sabiedrībā Centrum Transferu Technologij UMK Sp. z o.o. no esošiem uzņēmumiem izdalītu uzņēmumu skaits

Pētniecības iestādes, pašvaldības un valsts valdības, kā arī uzņēmējdarbības vides organizācijas cenšas veicināt tos procesus, kas atbalsta zinātniskās pētniecības komerciālu pielietojumu. Efektīvas shēmas šajā jomā ne vien dod labumu pētniecības institūtiem, bet arī sekmē jauninājumus ekonomikā. Visa šī akadēmiskās uzņēmējdarbības joma aptver akadēmiskās pētniecības komercializāciju, atbalstu komerciāli daudzsološiem pētījumiem un, jo īpaši — jaunu uzņēmumu izdalīšanu un atdalīšanu no jau esošajiem (ko izveido pētnieki un atbalsta tos uzņemošā universitāte) un īpašam nolūkam dibinātas sabiedrības (SPV).

Kujāvijas-Pomožes vojevodistes pašvaldība ir viena no nedaudzajām Polijas vojevodistu pašvaldībām, kas savā darbības programmā iekļāvušas atbalstu akadēmiskajai uzņēmējdarbībai, proti, Kujāvijas-Pomožes vojevodistes darbības programmas 2014.–2020. gadam 1.3. pasākumā un 1.5.3. apakšpasākumā.

Programma akadēmiskās uzņēmējdarbības attīstības projektiem nodrošina EUR 16 miljonus. Mērķis ir palielināt no jau esošajiem uzņēmumiem izdalītu un atdalītu uzņēmumu skaitu, sekmēt pētniecību un izstrādi uzņēmumos, uzlabot reģionālo universitāšu konkurētspēju un palielināt to līdzdalību reģionālās lietpratīgās specializācijas programmas īstenošanā.

Divos pēdējos gados Kujāvijas-Pomožes vojevodistes pašvaldība ir parakstījusi vienošanos ar universitātēm un uzņēmējdarbības vides organizācijām šajā reģionā, lai veicinātu akadēmisko uzņēmējdarbību. Viena no šīm universitātēm ir Nikolaja Kopernika universitāte (UMK), kurā izveidota plaša akadēmiskās uzņēmējdarbības atbalsta shēmu sistēma. Tā ietver akadēmiskās inovācijas platformu — portālu, kura uzdevums ir izplatīt inovāciju izstrādes zinātību un pasākumus akadēmiskajās aprindās.

Būtisku posms šajā ķēdē ir arī akadēmiskais bizness inkubators, kas UMK studentiem un mācītspēkiem nodrošina apmācību un konsultācijas par uzņēmējdarbības sākšanu. Taču pati svarīgākā struktūrvienība, kas

pašlaik atbalsta UMK akadēmisko uzņēmējdarbību, ir Centrum Transferu Technologij UMK sp. z o.o. Šī īpašam nolūkam dibinātā sabiedrība, kas 2014. gadā tika nodibināta, izmantojot ES fondu finansējumu (saskaņā ar Valsts pētniecības un izstrādes centra programmu SPIN TECH), strādā pie pētījumu rezultātu komercializācijas. Kopš 2015. gada tā ir efektīvi sekmējusi uzņēmumu izdalīšanu no esošiem uzņēmumiem reģiona lielākajā universitātē — līdz 2016. gadam ir izdalīti vairāk nekā 25 jauni uzņēmumi.

Īstenojot iepriekš minētās vienošanās, akadēmiskā uzņēmējdarbība uzplaukst arī citās Kujāvijas-Pomožes vojevodistes universitātēs, tai skaitā Kazimira Lielā universitātē un Tehnoloģiju un dzīvības zinātņu universitātē Bidgoščā. ■

ZINĀTNES UN INOVĀCIJAS PROGRAMMA

(Agenda Nauki i Innowacyjności) — Kujāvijas-Pomožes vojevodiste

FOTO STĀSTI

Reģionos komunikācija ir pirmajā vietā

Kā pastāstīt par ES vērtībām saprotamāk, personīgāk un saistošāk? Viena no atbildēm — iesaistīt Eiropas iedzīvotājus. Tieši tāds ir kampaņas “Eiropa manā reģionā” uzdevums, rosinot iedzīvotājus atklāt to tuvumā īstenotus ES finansētus projektus, tos nofotografēt (lai iesniegtu fotokonkursam) un aprakstīt (kā arī piedalīties blogu veidošanas konkursā).

Piektajā fotokonkursā “Eiropa manā reģionā” kopumā tika iesniegtas 837 fotogrāfijas, kurās attēloti ES finansēti projekti. Žūrija, kuras sastāvā bija divi fotogrāfi un viens sociālo mediju eksperts, atlasīja trīs uzvarētājus: Dielzu Balaju (*Dielza Balaj*) no Kosovas, Karlo Deviti (*Carlo Deviti*) no Itālijas un Sāru Olkonenu (*Saara Olkkonen*) no Somijas.

“Es pamanīju Facebook ziņu par fotokonkursu. Pēc tam apskatīju Eiropas Komisijas vietni un Itālijas ES fondu interneta portālu, lai uzzinātu, kuri projekti manā dzīvesvietā saņēmuši ES finansējumu. Es devos tos nofotografēt un — kāds pārsteigums — uzvarēju konkursā!” skaidro Karlo Deviti.

Pēc tam kopā ar pārējiem uzvarētājiem viņš tika uzaicināts uz Briseli piedalīties fotografēšanas nodarbībā, kā arī ierasties balvu pasniegšanas ceremonijā Eiropas Reģionu un pilsētu nedēļas laikā. *“Tā bija brīnišķīga pieredze — šajā pasākumā tikties ar cilvēkiem no visas Eiropas,”* stāsta Karlo.

Kā atrast pareizos vārdus

Dalībnieku vidū bija arī “Eiropa manā reģionā” blogu veidošanas konkursa uzvarētāji. Blogeri no visas Eiropas tika aicināti rakstīt par ES finansētiem projektiem. Šos blogu ierakstus vēlāk tulkoja un pārpublicēja vietnē *EurActiv*, kā arī izplatīja sociālajos medijos.

Žūrija, kuras sastāvā bija trīs profesionāli žurnālisti, izvēlējās trīs labākos blogu ierakstus: pirmo vietu ieguva poļu blogotājs Janušs Mizernijs (*Janusz Mizerny*), kurš raksta par ekoloģijas jautājumiem, un viņa ieraksts “Ar biogāzi darbināmi autobusi ir pilsētām piemērotākais videi nekaitīgais risinājums”. Abi pārējie uzvarētāji īpaši neatpalika: Klarisa Hērsta (*Clarissa Hirst*, Zviedrija): “Rotaļas ar Krieviju Baltijas jūras smilšu kastē: problēmas un iespējas”, kā arī Andrea Gonsalesa Gonsalesa (*Andrea González González*, Spānija): “Kabarseno dabas parks, viena no pirmajām darbībām Kantabrijas reģionā, kas finansēta no Eiropas fondiem!”

Klarisa dalījās pārdomās par konkursu sava bloga ierakstā: *“Briseles komunikācijas darba grupas var izplatīt statistiku un informāciju, taču par notiekošo daudz precīzāk var pastāstīt tieši iedzīvotāji, kuri dzīvo, strādā, socializējas, nodarbojas ar sportu, iepērkas un ceļo Eiropas reģionos.”*

Visbeidzot, lai vispārējo kampaņu padarītu aizraujošāku, tika sarīkota “apslēptās mantas” meklēšana. Apmeklējot projektu īstenošanas vietas, apslēptās mantas meklētājiem bija jāatrod apslēpts plakāts, jāatšifrē mīklains teikums un pēc tam jāatbild uz gala jautājumu tiešsaistē. No gandrīz 500 dalībniekiem pirmā pareizi atbildēja Elinne Mertena (*Elinne Mertens*) no Beļģijas — vien 1 minūti un 26 sekundes pēc jautājuma publicēšanas tiešsaistē! Elinne laimēja ceļojumu uz Vīni, lai apmeklētu ES līdzfinansētu projektu. ■

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

http://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/communication/inform-network/euimr_campaign/

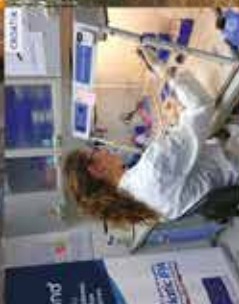

Photo Competition 2016

Europe in my Region

f EUinmyRegion
#EUinmyRegion
ec.europa.eu/info/region

Francijas Lielais austrumu reģions: daudzveidība pašā Eiropas sirdī

Eiropas vidienē ir izveidots jauns reģions. Lielais austrumu reģions, kas 2016. gadā izveidots, apvienojot Elzasas, Šampanas-Ardēnu un Lotringas reģionus, atrodas stratēģiski nozīmīgajā Francijas ziemeļaustrumu daļā, un to raksturo nepieredzēta ģeogrāfiskā un ekonomiskā daudzveidība.

Lielais austrumu reģions ir vienīgais reģions Francijā, kas robežojas ar četrām valstīm (Beļģiju, Luksemburgu, Vāciju un Šveici), ar kurām tam ir ciešas vēsturiskās, kultūras un ekonomiskās saites. Eiropas Kohēzijas politikai ir bijusi liela nozīme, atbalstot pārrobežu savienojumus Lielā austrumu reģiona 5,5 miljoniem iedzīvotāju un simtiem tūkstošu mazo un vidējo uzņēmumu (MVU), kā arī vietējā līmenī uzlabojot nodarbinātības iespējas, inovāciju un uzņēmējdarbības izaugsmi daudzās dažādās nozarēs.

Elzasa bija Eiropas Reģionālās attīstības fonda pionieris — 2003. gadā īstenojot izmēģinājuma programmu, šī reģiona pārvaldes iestāde kļuva par pirmo ERAF reģionālo vadošo iestādi Francijā.

Lielā austrumu reģiona reģionālās padomes priekšsēdētājs Filips Rišērs (*Philippe Richert*) (sk. interviju šajā izdevumā) norāda, ka kopš 2014. gada Elzasas izmēģinājuma programmas panākumi ir palīdzējuši uzticēt citām reģionālajām pārvaldes iestādēm kohēzijas politikas programmu īstenošanas pārvaldību. Viņš atzīst, ka šīs programmas ir būtiskas ekonomikas stiprināšanai un nodarbinātības attīstībai visā Eiropā.

< *Filips Rišērs, Lielā austrumu reģiona reģionālās padomes priekšsēdētājs, sveicot komisāri Korinu Kreču nesenā vizītē Strasbūrā*

Reģionālā vadošā iestāde, kas atrodas Strasbūrā — pilsētā, kas pašlaik ir gan Lielā austrumu reģiona galvaspilsēta, gan arī Eiropas Parlamenta mītnes vieta, — turpina pārraudzīt visa reģiona kohēzijas politikas finansējumu. Tās uzdevums ir pārvaldīt EUR 773 miljonu lielo ar Eiropas Reģionālās attīstības fondu (ERAF) un Eiropas Sociālo fondu (ESF) finansēto budžetu laika posmam no 2014. līdz 2020. gadam, ko papildina valsts un reģionālais līdzfinansējums.

Finansējuma atbalsts

Vadošās iestādes pienākumos ietilpst turpmāka atbalsta sniegšana iepriekš uzsāktiem projektiem Elzasā, Šampanā-Ardēnos un Lotringā, kā arī to jauno iniciatīvu pārraudzīšana, kuru mērķis ir veicināt jaunā, lielākā Lielā austrumu reģiona attīstības pasākumus. Saskaņā ar Francijas nesen veikto teritoriālo reformu reģionu kopskaits valstī ir sarucis no 27 uz 18.

Apvienojot Elzasas, Šampanas-Ardēnu un Lotringas reģionus — teritorijas ar ļoti atšķirīgiem sociālekonomiskiem rādītājiem —, radītas gan priekšrocības, gan izaicinājumi reģionālās attīstības mērķu sasniegšanai. Elzasa un Šampana-Ardēni bija vieni no ES visattīstītākajiem reģioniem un 2007.–2013. gada plānošanas periodā saņēma ERAF finansējumu attiecīgi EUR 75 miljonu un EUR 185 miljonu apmērā. Savukārt Lotringa tika uzskatīta par pārējās reģionu un ERAF atbalsta veidā saņēma EUR 329 miljonus.

Šīs teritorijas, kas tagad apvienotas Lielajā austrumu reģionā, turpmākajos gados turpinās saņemt ievērojamu ES finansējumu, ņemot vērā ne vien šī lielākā reģiona sociālekonomisko daudzveidību un pašreizējos rūpniecības pārmaiņu procesus, bet jo īpaši tā starptautisko atvērtību un stratēģisko novietojumu pārrobežu preču, pakalpojumu un zināšanu apmaiņai.

Tāpēc būtiskākās ERAF un ESF finansējuma prioritātes Lielajā austrumu reģionā ietver atbalstu eksportētājiem (jo īpaši MVU, kuru īpatsvars veido vairāk par 90 % no vairāk nekā 330 000 uzņēmumiem reģionā), izglītības, pētniecības un inovācijas uzlabošanu, īstenojot lietpratīgās specializācijas stratēģijas konkurētspējas stiprināšanai, kā arī pāreju uz mazoglekļa ekonomiku, lai uzlabotu energoefektivitāti un aizsargātu reģiona lielo bioloģisko daudzveidību.

1 robeža ar 4 Eiropas valstīm

Lielā austruma reģiona mašīnbūves, metalurģijas, autobūves, farmācijas un ķīmijas rūpniecības uzņēmumu kopums, kā arī lielā lauksaimniecības uzņēmējdarbības nozare to padara par otru lielāko eksporta reģionu Francijā, atpaliekot vien no Ildefransas, savukārt eksporta apjoma ziņā uz vienu iedzīvotāju tas ir pirmajā vietā.

Tā kā vairāk nekā 80 % no jaunā reģiona 57 800 kvadrātkilometru lielās platības ir veltīti lauksaimniecībai un mežsaimniecībai, tas ir vadošais reģions lauksaimnieciskās ražošanas jomā, un pasaulē to pazīst, pateicoties tādiem produktiem kā Šampaņas dzirkstošie vīni. Turklāt reģions kļūst par arvien lielāku no biomasas un biodegvielām iegūtu atjaunojamo energoresursu piegādātāju, nemaz nerunājot par vēja un hidroenerģijas izmantošanu.

Papildu ieguldījumu Lielā austrumu reģiona daudzveidībā, dinamiskā un potenciālā dod relatīvi zemais iedzīvotāju vidējais vecums, atzinību guvušas izglītības iestādes (piemēram, Strasbūras un Reimsas universitātes) un augošā pētniecības un inovācijas nozare.

Ar ERAF atbalstītās iniciatīvas, piemēram, molekulārās pētniecības projekts *FILODIM* Lotringā un Eiropas Aseptiskās un sterilās vides apmācības centrs Elzasā (sk. projektu slejas) sekmē Lielā austrumu reģiona pāreju uz tautsaimniecību, kuras pamatā ir inovācija un vadošās pozīcijas svarīgākajās zinātnes un tehnoloģiju jomās.

Citi ES finansēti projekti, piemēram, biznesa inkubatora paplašināšana Šampaņas-Ardēnu Sendizjē pilsētā, sniedz atbalstu uzņēmējiem un jaunuzņēmumu attīstībai, piedāvājot jaunas saimnieciskās darbības iespējas vietējiem uzņēmumiem un palielinot reģiona pievilcību ārvalstu investoru acīs.

Interreg: pārrobežu sadarbība

Pateicoties Lielā austrumu reģiona stratēģiskajam novietojumam, tā tirdzniecības apjoms ar citām ES valstīm un Šveici ir lielāks nekā jebkuram citam Francijas kontinenta reģionam, savukārt vietējās nozares var gūt labumu no 159 000 pārrobežu darba ņēmēju no kaimiņvalstīm. 2014. gadā Lielā austrumu

EASE STRASBŪRĀ: PILNĪGAS LĪDZDALĪBAS APMĀCĪBA

Kad 2017. gadā Strasbūras universitātē darbu sāks Eiropas Aseptiskās un sterilās vides (EASE) apmācības centrs, tas piedāvās jaunas izglītības un apmācības iespējas studentiem un sniegs atbalstu Lielā austrumu reģiona veselības, ķīmijas un lauksaimniecības pārtikas rūpniecības nozarēm.

EASE centrs, kas saņem atbalstu no ERAF un Francijas valsts programmas *Programme d'Investissements d'Avenir*, ir izstrādāts kā pilnīgas līdzdalības apmācības iestāde, kas darbojas kā reāla ražotne — to ir projektējuši ražotāji un tā paredzēta viņu vajadzībām. Reālos darba apstākļos studenti iegūs konkrētas prasmes, piemēram, apgūs labas ražošanas prakses un gūs padziļinātas zināšanas par procesiem, paņēmieniem un ierobežojumiem, kas saistīti ar darbu tīrtelpās. Projektā galvenā uzmanība tiks pievērsta apmācības atbalstam ar veselību saistītās nozarēs Lielajā austrumu reģionā, taču tajā mācību iespējas tiks piedāvātas arī saistībā ar ķīmijas un lauksaimniecības pārtikas rūpniecības nozarēm.

EASE centrā, kas aizņem 4500 kvadrātmetrus, daudziem un dažādiem mācību dalībniekiem tiks piedāvāti gan īstermiņa, gan ilgtermiņa mācību kursi, tai skaitā aptuveni 1000 vietas katru gadu sākotnējai apmācībai, 2500 vietas ilgstošas apmācības programmās un 500 vietas pārkvalificēšanās kursiem. Projektā paredzētas arī kopmītnes studentiem, kuri piedalās darba pieredzes programmās.

KOPĒJĀS IZMAKSAS: EUR 16,3 MILJONI
ES IEGULDĪJUMS: EUR 3,3 MILJONI

<https://www.unistra.fr/index.php?id=18114>

reģiona eksporta apjoms bija 13,6 % no visa Francijas eksporta, no kuriem 75 % veidoja tirdzniecība ar ES partneriem.

Lielais austrumu reģions piedalās trīs ar ERAF atbalstītās *Interreg* pārrobežu programmās, kas palīdz reģionālajām un vietējām pašvaldībām dalīties ar idejām un pieredzi par praktiskiem publiskās pārvaldes jautājumiem, īsteno sociālās un ekonomikas jomas apmaiņas pasākumus un uzlabo politikas stratēģijas iedzīvotājiem un kopienām.

Interreg Augšreinas programma *Rhin Supérieur* atbalsta pārrobežu sadarbību ar Vācijas un Šveices reģioniem, un tās budžets ir EUR 110 miljoni, savukārt programma *Grande Région* ar EUR 140 miljonu finansējumu palīdz Lielā austrumu reģiona pārvaldes iestāžu sadarbībā ar iestādēm no Valonijas reģiona Beļģijā, Luksemburgas un Sārzemes un Reinzemes-Palatinates zemes Vācijā. Lielais austrumu reģions ir arī iesaistīts Francijas-Valonijas-Flandrijas *Interreg* partnerībā, kuras mērķis ir uzlabot sadarbību starp pieciem Francijas un Beļģijas reģioniem, un šīs partnerības budžets ir EUR 170 miljoni. ■

SENDIZJĒ: KĀ UZPLAUKT BIZNESĀ INKUBATORAM

Šampaņas-Ardēnu reģiona Sendizjē pilsētā pirmais biznesa inkubators tika atvērta 2013. gadā, un tas aizņēma daļu bijušās skolas ēkas pilsētas daļā, kurā bija paredzēts īstenot pilsētvides atjaunošanas pasākumus. Tas guva tūlītējus panākumus, kas ievērojami pārsniedza vietējās pašvaldības cerības — tajā drīz vien bija aizņemti vairāk nekā 90 % telpu, un ēkā darbojās daudzi uzņēmēji un studenti.

Rezultātā, pateicoties ERAF atbalstam, Sendizjē biznesa inkubators jeb *Pépinère d'entreprises* pašlaik tiek paplašināts. Visa ēka tiks pārvērsta par centru, kas piemērots biznesa inkubatora vajadzībām, piedāvājot vairāk darba platības uzņēmējiem un jaunuzņēmumiem, uzlabojot kopīgi lietojamās loģistikas telpas un nodrošinot labāku piekļuvi institucionālam un finansiālam atbalstam.

KOPĒJĀS IZMAKSAS: EUR 593 400
ES IEGULDĪJUMS: EUR 219 400

<http://www.saint-dizier.fr/vie-economique/accompagnement-et-demarches/espace-createurs-d-entreprises.html>

FILODIM: VESELĪGA PERSPEKTĪVA MODERNĀM TEHNOLOĢIJĀM

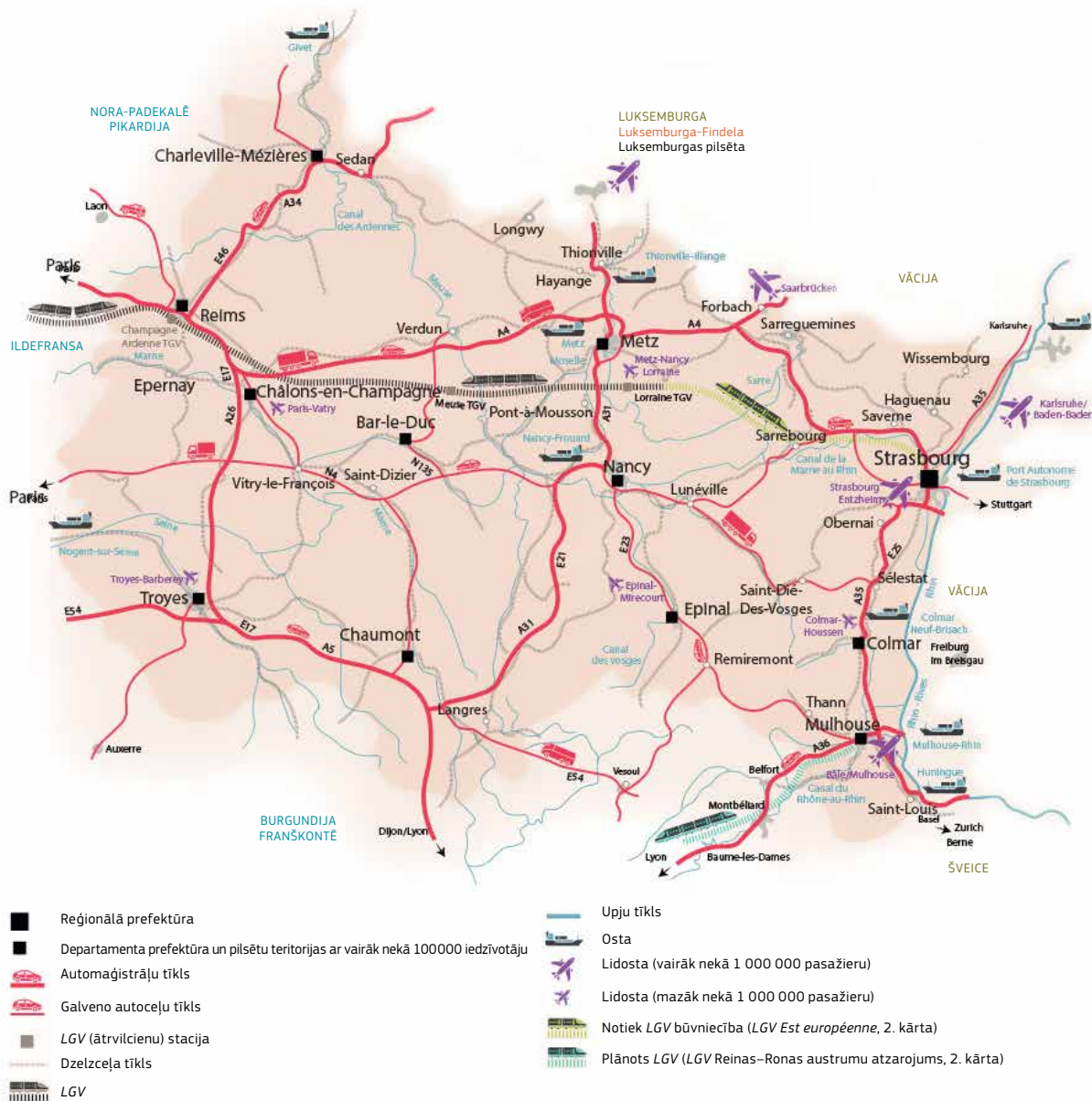
Nansī reģionālajā un universitātes slimnīcā (*Centre hospitalier régional et universitaire de Nancy*) akadēmiskā vide un nozaru pārstāvji sadarbojas ES līdzfinansētā projektā *FILODIM*, lai izstrādātu jaunus radioaktīvus marķierus, kas palīdzētu atklāt vēzi. Šī iniciatīva ir nesens piemērs novatoriskam darbam, ko veic 2007. gadā izveidotā pētniecības grupa *Nancyclotep*, kura pēta inovatīvus pozitronu emisijas tomogrāfijas (PET) attēlveidošanas pielietojumus.

Nancyclotep pētījumos jau ir gūti ievērojami rezultāti, ko izmanto Eiropas veselības aprūpes nozarē, palīdzot uzlabot onkoloģisku, neiroloģisku un sirds un asinsvadu slimību atklāšanu un diagnostiku. Projektā *FILODIM* pētnieki ir ieviesuši novatoriskas vēža atklāšanas metodes, veikuši pirmsklīniskus pētījumus un attīstījuši PET tehnoloģijas. Projekts ir arī devis ieguldījumu e-mācību platformas izstrādē, kas paredzēta PET speciālistiem no visas Eiropas veselības aprūpes nozares.

Tādējādi *FILODIM* un citām *Nancyclotep* iniciatīvām ir bijusi liela nozīme, popularizējot Nansī reģionālo un universitātes slimnīcu kā izcilības centru ar PET saistītiem pētījumiem ne vien Lielajā austrumu reģionā, bet arī visā Francijā un pat visā Eiropā.

KOPĒJĀS IZMAKSAS: EUR 2,3 MILJONI
ES IEGULDĪJUMS: EUR 556 400

<http://nancyclotep.inist.fr/>

Iedzīvotāju skaits

5 552 388 (2012) jeb 8,4 % no valsts kopējā iedzīvotāju skaita.

Darba tirgus

2012. gadā nodarbināti bija 67,9 % iedzīvotāju (salīdzinot ar 68,5 % vidējo rādītāju valstī (ES: 68,3 %)); bezdarba līmenis bija 9,4 % (valstī: 10,2 %, ES: 10,8 %).

Ekonomika

Francijas 18 reģionu vidū Lielajam austrumu reģionam ir sestais lielākais IKP uz vienu iedzīvotāju, un 2013. gadā tie bija EUR 27 000 — pavisam nedaudz zem valsts vidējā rādītāja (EUR 28 400), taču augstāk par ES 28 valstu vidējo rādītāju (EUR 26 500). Galvenās ekonomikas nozares ir pakalpojumu nozare, rūpniecība, būvniecība un lauksaimniecība.

Lietpratīgā specializācija

Jaunajā reģionā arvien attīstās pētniecības un inovācijas nozare, kas vērsta uz piecām galvenajām reģionālajām prioritātēm:

dabas resursu pārvaldību, materiālu zinātnēm, veselības aprūpi un farmāciju, bioekonomiku un nākotnes rūpnīcu inovācijām. Kaut arī ieguldījumi pētniecībā un izstrādē ir mazāki par vidējo līmeni valstī, 2011. gadā pētnieki no Lielā austrumu reģiona Eiropas Patentu iestādē iesniedza 440 patenta pieteikumus, kas ir ceturtais lielākais rādītājs starp visām Francijas lielpilsētu teritorijām.

Citas svarīgas nozares

Ņemot vērā Lielā austrumu reģiona stratēģisko novietojumu starp Beļģiju, Vāciju, Luksemburgu un Šveici, liela nozīme tā ekonomikā ir tirdzniecībai. Eksporta ziņā tas atpauk vienīgi no Ildefransas, un 2014. gadā tā eksports veidoja 13,6 % no visa Francijas eksporta apjoma. Aptuveni 75 % eksporta preču nonāk citās ES valstīs (Vācijā: 30 %).

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

<http://www.alsacechampagneardennelorraine.eu/>
la-region-alsace-champagne-ardenne-lorraine/

Lielāka uzticēšanās un elastība attiecībās ar Briseli

LIELĀ AUSTRUMU REĢIONA EKONOMIKAS ATTĪSTĪBAS STRUKTURĒŠANA

Lielā austrumu reģiona reģionālās padomes priekšsēdētājs Filip Rišers stāsta par kohēzijas politikas radītajiem reālajiem ieguvumiem, jo īpaši attiecībā uz digitālās plaisas pārvarēšanu starp lauku reģioniem un pilsētu aglomerācijām. Šajā intervijā ar *Panorama* viņš aicina veidot lielāku uzticēšanos un elastību attiecībās starp Eiropas Komisiju un reģioniem kā vadošajām iestādēm.

Kā kohēzijas politika var palīdzēt attīstīt Lielā austrumu reģiona ekonomiku un kādas ir prioritārās jomas?

2014.–2020. gada periodā Lielais austrumu reģions saņēma EUR 770 miljonus, īstenojot ar ES strukturālajiem fondiem finansētās reģionālās darbības programmas Elzasā, Šampaņā-Ardēnos un Lotringā. Turklāt ir piešķirti EUR 420 miljoni *Interreg* Augšreinas, *Grande Région* un Beļģijas-Francijas (Francijas-Valonijas-Flandrijas) pārrobežu programmām. Kopā šī summa pārsniedz EUR 1 miljardu. Pieskaitot ar Eiropas Sociālo fondu (ESF) finansēto daļu, kohēzijas politika veido ļoti būtisku strukturālu resursu Lielā austrumu reģiona teritoriālajai struktūrai un ekonomikas attīstībai.

No šīs summas 61 % ERAF līdzekļu ir novirzīti trīs prioritārām jomām: EUR 143,8 miljoni pētniecībai un inovācijai, EUR 127,7 miljoni MVU konkurētspējas veicināšanai un EUR 77,8 miljoni infrastruktūras un digitālo tehnoloģiju attīstībai. Ieguldījumiem enerģētikas pārkārtošanā būs pieejami EUR 145,8 miljoni ERAF finansējuma, savukārt ESF atbalsts visā Lielajā austrumu reģionā veidos gandrīz EUR 160 miljonus, ar ko galvenokārt tiks finansēti izglītības un apmācības pasākumi jauniešiem un darba meklētājiem.

Piemēram, reģiona un tā deviņu departamentu aizgādībā esam uzsākuši konkursa procedūru FTTH optisko šķiedru platjoslas kabeļiem visā Lielajā austrumu reģionā. Šo projektu kopējā vērtība pārsniedz EUR 2 miljardus. Lauku apvidi ir vājākā pozīcijā, un liela ātruma platjoslas pieslēgums ir viens no galvenajiem paņēmieniem, ar ko pārvarēt digitālo plaisu.

Kādas priekšrocības un trūkumi ir jaunajai pieejai, kuras mērķis ir integrēt finansējumu un finanšu instrumentus?

Politikas finansēšana, izmantojot finansēšanas vadības instrumentus un subsīdēšanas mehānismus, mums palīdz nodrošināt vairāk resursu. Īstenojot Junkera plānu, ko atbalsta Eiropas Investīciju banka (EIB), ar Eiropas Stratēģisko investīciju fondu (ESIF) Eiropas finansējums tiks izmantots uzņēmumu, nevis vietējo pašvaldību atbalstam. Optisko šķiedru kabeļu tīklu ierīkošanas projektiem Elzasā ir iedalīti EUR 500 miljoni, savukārt septiņi pārējie Lielā austrumu reģiona departamenti saņems EUR 1,3 miljardus. Tas palīdzēs radīt darbvietas un izveidot mācību infrastruktūru, jo īpaši būvniecības jomā. Tomēr ir svarīgi panākt līdzsvaru starp abiem finansēšanas veidiem un izvērtēt šo finanšu instrumentu efektivitāti.

Saistībā ar Eiropas fondu apgūšanu globāls jautājums ir to vienkāršošana. Kādu ieguldījumu reģioni var sniegt šajā ziņā?

Eiropai ir ļoti sīki izstrādātas prasības, lai nodrošinātu resursu pienācīgu sadali. Šīs pārbaudes padara finansēšanas programmas tik sarežģītas, ka cilvēki bieži vien izvēlas tās neizmantot, lai nevajadzētu aizpildīt simtiem lappušu garas veidlapas. Būtiski ir atkāpties no šādas neuzticēšanās un ieņemt uzticības pieeju. Attiecībā uz nākamo plānošanas periodu Francijas reģioni arī ierosina atcelt noteiktus regulatīvus šķēršļus, piemēram, izbeigt piemērot valsts atbalsta noteikumus kohēzijas politikai un radīt vienotu Eiropas fondu.

2014.–2020. gada periodā reģioni var dot ieguldījumu šajā vienkāršošanas procesā, mobilizējot noteiktus instrumentus, piemēram, izveidojot vienotu kontaktpunktu projektu vadītājiem vai izmantojot vienkāršotus izmaksu risinājumus.

Vai, jūsuprāt, kohēzijas politika ir efektīva un kā to varētu uzlabot?

Kohēzijas politika palīdz ierobežot ekonomikas krīzes sekas. Tā neļauj samazināt publisko ieguldījumu apmēru Eiropā un ir kā virzītājspēks tām sabiedriskās politikas jomām, kuru mērķis ir radīt izaugsmi un jaunas darbvietas, pielāgojot pasākumus katras teritorijas reālajām vajadzībām. Kopumā Lielajā austrumu reģionā kopš 2015. gada ir ieplānoti 977 projekti ar kopējo vērtību gandrīz EUR 160 miljoni. 766 no šiem projektiem tika finansēti no ERAF līdzekļiem kopsummā par EUR 86 miljoniem.

Lai politiku padarītu efektīvāku, svarīgi atkāpties no šādas sadrumstalotas pieejas un pievērsties projektiem, kuru rezultāti ilgtermiņā ir strukturējošāki. Mums jābūt labāk organizētiem, lai nodrošinātu, ka publiskās finanses (*Interreg*, ERAF) tiek izlietotas stratēģiskākiem mērķiem. Tas nozīmē, ka mūsu attiecībām ar Briseli jābūt elastīgākām, jo lieli strukturējoši projekti netiek īstenoti sešu mēnešu laikā. Tomēr katra plānošanas perioda dažos pirmajos gados pastāv automātiskas saistību pārtraukšanas risks, ja finansējuma apgūšanas līmenis ir neatbilstošs. Ņemot vērā steidzamo nepieciešamību radīt rezultātus, to vietā tiek pieņemti projekti, kas neatbilst prioritātes statusam.

Kādus rezultātus jūs cerat sasniegt 2014.–2020. gada perioda beigās?

Katram stratēģiskajam mērķim ir noteikti līdz 2023. gadam sasniedzamie apakšmērķi. Plānošanas procesā tiks sagatavoti tematiski novērtējumi. Regulāri tiks noteikti un vērtēti panāktie rezultāti, koncentrējoties uz 2018. gada 31. decembri. Vajadzības gadījumā ar šo vidusposma novērtējumu tiks pielāgotas šo programmu pamatā esošās stratēģijas.

Kāda pievienotā vērtība ir Francijas Interreg programmai, kas pati par sevi ir unikāla sistēma? Kāds ir jūsu viedoklis par tradicionālajām Interreg programmām?

Mums ir vajadzīga lielāka konsekvence, kas ir plašāka par administratīvajām robežām. Lotringas un Vogēzu darbības programmas Vogēzu starpreģionu prioritārais virziens aptver bijušos Lotringas, Elzasas un Franškontē reģionus, un tā

mērķi ir vērsti uz ekonomiku, tūrismu, teritoriālo plānošanu un vides uzlabošanu. Tādu pašu pieeju mēs izmantojam klasiskajam *Véhicule du Futur* Strasbūrā, kas aptver Elzasu un Franškontē.

Ar "tradicionālajām" *Interreg* programmām ir finansēti vairāki projekti, kas ietver pārrobežu teritorijas attīstīšanu, apmācību un nodarbinātības palielināšanu, pētniecības un inovācijas veicināšanu ar projektiem *Grande Région* universitātē un *Eucor* Eiropas studiju centrā. Šī centra darbības pamatā ir sadarbība starp Strasbūras un Augšēlzasas universitātēm Francijā, Karlsruhes tehnoloģiju institūtu Vācijā un Freiburgas un Bāzeles universitātēm Šveicē, un tā mērķis ir veidot lielu inovācijas un pētniecības tīklu Reinas upes reģionā.

Kā nesēnā Francijas teritoriālā reforma ietekmē bijušo reģionu darbības programmas un to pārvaldību?

Reģionu apvienošana nekādi nav ietekmējusi Eiropas Komisijas apstiprinātās darbības programmas. Tomēr tā ir tieši ietekmējusi pārrobežu attiecības. Lielā austrumu reģiona izveide ir bijis kā stimuls kaimiņvalstu teritorijām darboties vienotāk. Šajā saistībā tādas Vācijas federālās zemes kā Sārzeme, Reinzeme-Palatināte un Bādene-Virtembergas ir izstrādājušas plānus koordinēt savu darbību pirms sarunām ar mūsu reģionu. ■

26. oktobrī komisāres Korina Krecu (*Corina Crețu*) un Marianna Tisena (*Marianne Thyssen*) piedalījās darba seminārā par daudzgadu finanšu shēmu un kohēzijas politikas nākotni pēc 2020. gada, ko Lielā austrumu reģiona reģionālās padomes priekšsēdētāja Filipa Rišēra vadībā organizēja Francijas reģionu apvienība. Seminārā piedalījās arī EP deputāti un reģionu pārstāvji.

Intervija ar komisāri Mariannu Tisenu

Kā Eiropa var palīdzēt risināt bezdarba problēmu, jo īpaši jauniešu vidū?

Priekšsēdētājs Žans Klods Junkers pagājušā gada septembrī savā runā par stāvokli Savienībā norādīja, ka nodarbinātība ir svarīga Komisijas prioritāte.

Papildus Eiropas Stratēģisko investīciju fondam un strukturālajiem fondiem, ar kuriem atbalsta ieguldījumus un tādējādi — nodarbinātību, ir svarīgi uzsvērt divas īpašas jomas, kas nodrošina dažādas iespējas: Eiropas Sociālā fonda īpašās programmas jauniešu integrēšanai darba tirgū un Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvu. Komisija ir gandarīta par šīs iniciatīvas līdzšinējiem rezultātiem — kopumā palīdzību jau saņēmuši 1,4 miljoni jauniešu, un Francija ir pilnvērtīgi izmantojusi šo iniciatīvu, atbalstāmajos reģionos līdz šim palīdzot 220 000 jauniešu.

Papildus apmācības veicināšanai, īpaši reģionālā līmenī, šie fondi ir palīdzējuši stiprināt atbalstu jauniešiem, kuri meklē darbu vai vēlas iegūt kvalifikāciju, īstenojot tādas augstvērtīgas iniciatīvas kā garantiju jauniešiem. Tomēr pastāv daudz iespēju uzlabojumiem, lai noteiktu tos jauniešus, kuri nemācās, nestrādā un neapgūst arodu (*NEET*) un attiecībā uz kuriem jaunas iniciatīvas tiek finansētas nepietiekami.

Tāpēc Komisija ir ierosinājusi Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvai piešķirt vēl EUR 1 miljardu, ko atbalsta saņēmējas dalībvalstis papildinās ar līdzvērtīgu summu no sava Eiropas sociālā fonda piešķiruma.

Struktūrfondu pārvaldība pastāvīgi rada bažas potenciālajiem atbalsta saņēmējiem. Vai tiek plānota turpmāka vienkāršošana?

Vienkāršošana ir pamatā mūsu iniciatīvai atbalstīt budžetu, kas vērsts uz rezultātiem — šī iniciatīva tika aizākta 2015. gadā, lai atbalstītu nodarbinātību un izaugsmi, maksimāli efektīvi izmantojot Eiropas budžetu.

Francija jau ir sākusi izmantot vienkāršotu izmaksu iespējas, īstenojot programmas ar Eiropas Reģionālās attīstības fonda un Eiropas Sociālā fonda līdzfinansējumu.

Turklāt pirmais deleģētais akts, ko šajā saistībā pieņēmusi Komisija, attiecās uz Francijas valsts jaunatnes nodarbinātības iniciatīvu. Šis akts garantijas jauniešiem iniciatīvas īstenošanā ļāva atbalstīt no iznākuma atkarīgu pieeju. Par līdzīgiem priekšlikumiem apmācības jomā pašlaik tiek spriests ar vairākiem Francijas reģioniem. Šajā saistībā es arī vēlētos aicināt koordinējošās iestādes vairāk iesaistīties reģionālo priekšlikumu sagatavošanā un koordinēšanā.

Visbeidzot, es gribētu uzsvērt, ka 2015. gada jūlijā Eiropas Komisija izveidoja augsta līmeņa grupu vienkāršošanas jautājumos Eiropas strukturālo un investīciju (ESI) fondu atbalsta saņēmējiem. Šī grupa, kurā darbojas 12 augsti kvalificēti eksperti, konsultē Komisiju par to, kā samazināt administratīvo slogu ESI fondu atbalsta saņēmējiem. Darba grupai īpaši noderējusi Francijas iestāžu — Teritoriālās vienlīdzības ģenerālkomisijas, Nodarbinātības un profesionālās apmācības ģenerālpārstāvniecības un Francijas reģionu iestāžu — līdzdalība, un par to es vēlos šīm iestādēm sirsnīgi pateikties. ■

Intervija ar komisāri Korinu Krecu

Jūsuprāt — kāda nozīme kohēzijas politikas īstenošanā varētu būt nesien apvienotajiem Francijas reģioniem?

Francijas teritoriālā reforma, kas stājās spēkā 2016. gada 1. janvārī, pārveidoja Francijas teritoriālo struktūru, samazinot reģionu skaitu no 22 uz 13. Turklāt šiem jaunajiem reģioniem tika noteikti jauni pienākumi, un tagad tikai tie ir atbildīgi par atbalstu uzņēmumiem, apmācības un nodarbinātības politikas īstenošanu un pasākumiem transporta nozarē, tostarp attiecībā uz reģionālo vilcienu un autobusu satiksmi, autoceļiem, lidostām un ostām. Tie arī pārvalda vidējā līmeņa izglītību, teritoriālo plānošanu un lielās infrastruktūras. Šajā ziņā jaunie reģioni ir mūsu galvenie sarunu partneri, īstenojot kohēzijas politiku.

Tas ļauj veikt ieguldījumus, kas tādējādi var būt savstarpēji stiprinoši un dot efektīvāku ieguldījumu Eiropas mērķu

sasniegšanā, pielāgojot darbības konkrētam reģionālam un vietējam kontekstam. Turklāt šāda pieeja arī palielina atbildību par pasākumiem valsts, reģionālā un vietējā līmenī, saskaņā ar partnerības principu cieši iesaistot sadarbības partnerus.

Viena no biežākajām sūdzībām saistībā ar ERAF ir valsts atbalsta noteikumu piemērošana. Vai uzskatāt, ka šim fondam var piemērot tādus pašus vienkāršošanas pasākumus kā citiem ES instrumentiem, piemēram, programmai "Apvāršnis 2020"?

Mūsu tiesiskais regulējums 2014.–2020. gadam jau ietver daudzus un dažādu vienkāršošanas elementus, piemēram, kopīgus noteikumus visiem ESI fondiem, vairāk iespēju izmantot vienkāršotu izmaksu risinājumus un e-kohēziju. Arī daudzgadu finanšu shēmas vidusposma pārskatā ir iekļauti tiesību aktu priekšlikumi vienkāršākas un vairāk uz rezultātiem vērstas pieejas ieviešanai. Turklāt mēs esam uzklauzījuši daudzas ieinteresētās personas augsta līmeņa grupā vienkāršošanas jautājumos atbalsta saņēmējiem, kā arī īstenojot normatīvās atbilstības un izpildes programmu (REFIT platformu).

Taču šķiet, ka esam sasnieguši pašreizējās sistēmas robežas. Nesteidzoties priekšā gaidāmajam Komisijas priekšlikumam par daudzgadu finanšu shēmu laikposmam pēc 2020. gada, iespējams, mums būs

pamatīgāk jāpārskata kohēzijas politikas darbības veids.

Pirmkārt, tā ir diferenciacija — mums jāatzīst, ka dažādās dalībvalstīs ir atšķirīgas iestāžu un administratīvās struktūras ar atšķirīgām spējām. Šis aspekts ir jāatspoguļo īstenošanas sistēmā.

Otrkārt, mums nepieciešama virzība uz vienotu noteikumu kopumu fondiem, kas tiek īstenoti kopīgi. Protams, mēs esam panākuši zināmu progresu, saskaņojot noteikumus par ESI fondiem, taču joprojām pastāv noteiktu fondu atšķirības, kas rada sarežģījumus. Tāpēc mums jāpieliek visas pūles, lai strādātu pie vienotu noteikumu izstrādes nākamajam finansēšanas periodam, vienoti pārvaldot visus investīciju fondus.

Treškārt, mums ir jāveido ciešākas sinerģijas ar citiem ES instrumentiem, jo īpaši investīciju plānu, lai maksimāli izmantotu ES budžetu.

Šajā saistībā viens no lielākajiem turpmāko gadu izaicinājumiem joprojām būs noteikumi par valsts atbalstu. Valsts atbalsta noteikumiem nevajadzētu būt par nevajadzīgu šķērslī ES finansējuma vieglai pieejamībai. Tomēr šis jautājums ir jāskata sīkāk, ņemot vērā laikposmu pēc 2020. gada un cieši sadarbojoties tiem dienestiem, kuri atbildīgi par šiem tematiem. ■

Baltijas jūras reģiona nākotnes tendences un izaicinājumi

ES stratēģija Baltijas jūras reģionam (*EUSBSR*) ir pirmā Eiropas Savienības izveidotā makroreģionālā stratēģija. Tās mērķis ir stiprināt sadarbību un veicināt līdzsvarotu attīstību šajā plašajā reģionā ar 80 miljoniem iedzīvotāju (16 % no ES iedzīvotāju kopskaita) un 8 valstīm (Zviedrija, Dānija, Igaunija, Somija, Vācija, Latvija, Lietuva un Polija).

2016. gada 8.–9. novembrī Zviedrijas galvaspilsētā Stokholmā norisinājās 7. stratēģiskais forums “**Viens reģions, viena nākotne — redzējums Baltijas jūras reģionam 2030. gadam**”. Forumu atklāja reģionālās politikas un pilsētpolitikas komisāra Korina Krecu (*Corina Crețu*), Zviedrijas premjerministrs Stefans Levēns (*Stefan Löfven*) un Somijas premjerministrs Juha Sipilā (*Juha Sipilä*).

Aptuveni 1200 valsts un reģionu pārvaldes, pilsoniskās sabiedrības, privātā sektora, akadēmiskās vides un plašsaziņas līdzekļu pārstāvju piedalījās vairāk nekā 40 tematiskās apspriedēs un semināros, lai diskutētu par redzējumu 2030. gadam un apsvērtu, kā nākotnes tendences un izaicinājumus var risināt ar makroreģionālas sadarbības palīdzību.

Komisāre K. Krecu norādīja: “Nu jau septiņus gadus ES stratēģija Baltijas jūras reģionam, kas ir pirmā makroreģionālā stratēģija, ir ļāvusi sadarboties, risinot tādus jautājumus, kurus nevar atrisināt valsts līmenī: daži no tiem ir videi nekaitīga un droša kuģošana, pielāgošanās klimata pārmaiņām un trans-

porta tīklu uzlabošana, taču ir jāpaveic vēl vairāk. Jo īpaši, tā ir atjaunota un pastāvīga politisko saistību uzņemšanās, resursu apvienošana un komunikācijas pasākumi, lai parādītu stratēģijas pievienoto vērtību.”

Tika prezentēts prognožu ziņojums (sk. saiti raksta beigās) “**Ar skatu uz 2030. gadu: Baltijas jūras reģiona sagatavošana nākotnei**” — **sagatavošana nākotnei**” (*Looking towards 2030: Preparing the Baltic Sea Region for the future*), kas radīja augsni diskusijām par to, kā sadarbība varētu palīdzēt labāk reaģēt uz nākotnes problēmām.

Reģionā noteiktās galvenās tendences:

- ▶ demogrāfiskā spiediena un migrācijas plūsmu maiņa;
- ▶ nozaru un inovācijas atjaunošana;
- ▶ padziļinātas diskusijas par vidi un sagatavošanās klimata pārmaiņām;
- ▶ demokrātiska lēmumu pieņemšanas procesa maiņa un ciešāka sadarbība.

Būtisks debašu jautājums bija saistīts ar to, kuras problēmas jārisina makroreģionālā līmenī, bet kuras labāk risināt zemākas vai augstākas pārvaldības līmeņos.

Galvenās jomas, kurās vajadzīga aktīvāka makroreģionālā sadarbība:

- ▶ vides un klimata problēmas, ko var risināt tikai kopīgi;

Somijas premjerministrs Juha Sipilä, pa kreisi, Zviedrijas premjerministrs Stefans Levēns, pa labi, un Korina Krecu, apmeklējot radošo atpūtas telpu Baltijas jūras stratēģijas foruma laikā >

- > kopīga civilā aizsardzība, kam nepieciešama daudzu nozaru sadarbība vairākās valstīs;
- > jūras nozaru izaugsme saistībā ar Baltijas jūras kopīgajiem resursiem;
- > labāka jūras pārvadājumu pārraudzība, ņemot vērā augošo pārvadājumu apjomu;
- > ilgtermiņa sadarbības kultūras stiprināšana, kas ir EUSBSR panākumu pamatā.

Rezultāti un potenciāls

Tika arī prezentēts un īpašā sesijā apspriests ziņojums “**Tendencies, izaicinājumi un iespējas Baltijas jūras reģionā**” (*Trends, challenges and potentials in the Baltic Sea Region*), kas veicināja diskusijas par makroreģionālās sadarbības nākotnes tendencēm un iespējām. Tajā bija iekļauti rezultāti no Baltijas jūras reģiona teritoriālās pārraudzības sistēmas un Baltijas jūras reģiona potenciāla rādītāja. Abi šie rīki atspoguļo Baltijas jūras reģiona pašreizējos rādītājus, nodrošinot datus diskusijām par attīstības potenciālu makroreģionā.

Atjauninātā **Baltijas jūras reģiona teritoriālās pārraudzības sistēma** atspoguļoja pastāvošo atšķirību mainīgumu. Valstu līmenī Baltijas jūras reģionā pakāpeniski tiek pārvarētas austrumu un rietumu ekonomikas atšķirības. Tajā pašā laikā visās valstīs ir jūtama aizvien izteiktāka polarizācija reģionālā līmenī. Viskrasākās atšķirības pašlaik vērojamas sociālās attīstības ziņā. Arī finanšu krīze lauku reģionus skārusi smagāk par cita veida reģioniem. Rezultātā Baltijas jūras reģionā vērojama arvien izteiktāka ražošanas, darbvietu un iedzīvotāju koncentrācija pilsētu teritorijās. Turklāt ziņojumā norādīts uz lielām vides problēmām, piemēram, gaisa kvalitāti pilsētās un eitrofikācijas līmeni Baltijas jūrā.

Baltijas jūras reģionālā potenciāla rādītājs klasificē un analizē visu 115 pie Baltijas jūras esošo reģionu rādītājus. Tas politikas veidotājiem sniedz ieskatu par reģionu stiprajām un vājajām pusēm, un to var izmantot salīdzinošā mācību

procesā starp reģioniem. Rādītāja pamatā ir trīs kategorijas: demogrāfiskais potenciāls, darbaspēka potenciāls un ekonomiskais potenciāls. Sarakstā pašā augšgalā ir Oslo reģions, kam seko Ākešhusas reģions tā kaimiņos. Pārējie no 10 labākajiem reģioniem ir četri galvaspilsētu reģioni Zviedrijā, Dānijā, Vācijā un Somijā, kā arī trīs reģioni Norvēģijā (Rūgalanne, Hordalanne, Sērtrendelāga) un Hamburgas reģions Vācijā.

Stokholmā tika prezentēts vēl viens ziņojums — “Eiropas attīstītākie reģioni — pašlaik viss kārtībā, mēs bažāmies par rītdienu” (*The Top of Europe – Doing Well Today, Feeling Worried About Tomorrow*) —, kurā sniegts pārskats par ekonomikas tendencēm Baltijas jūras reģionā, tai skaitā prognozes par ieguldījumiem, izaugsmi un konkurētspēju. Tajā apstiprināts, ka valstis ap Baltijas jūru joprojām ir ar augstiem konkurētspējas un inovācijas spējas rādītājiem un ka reģionā turpina palielināties labklājība. Tomēr pastāv arī bažas par ekonomiku, ņemot vērā reģiona pozīciju zaudēšanu globālajos tirgos. ■

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

<http://www.balticsea-region-strategy.eu>

Administratīvās spējas stiprināšana ar darbinieku pašnovērtējuma sagatavošanu

Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāts ievieš vairākus rīkus, ar kuriem plānots uzlabot Eiropas Reģionālās attīstības fonda un Kohēzijas fonda pārvaldību un īstenošanu. Viens no tiem būs jauns pašnovērtējuma sagatavošanas rīks darbiniekiem, kuri ir iesaistīti finansēšanas programmu pārvaldībā. Šis rīks ir viens no paņēmieniem, kā palīdzēt attīstīt cilvēkresursus.

Lielā mērā dalībvalstu un reģionu rezultātus ietekmē valsts pārvaldes administratīvās spējas kvalitāte. Trīs galvenie faktori, kas ietekmē organizācijas sniegumu, ir pārvaldības struktūras, cilvēkresursi un atbilstošu sistēmu un rīku pieejamība. Vai attiecībā uz fondu pārvaldību pastāv ideāls organizācijas modelis? Nē, nav tāda iepriekš sagatavota un visiem pieejama standarta modeļa, taču neapšaubāmi — ir iespējams noteikt virkni būtisku spēju, kas var uzlabot par fondu pārvaldību atbildīgās organizācijas sniegumu.

Tāpēc, lai palīdzētu dalībvalstu pārvaldes iestādēm, Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāts ir izstrādājis kompetences sistēmu un attiecīgu pašnovērtējuma sagatavošanas rīku. To mērķis ir celt fondu pārvaldības darbinieku profesionalitāti un, visbeidzot — uzlabot fondu pārvaldības iestāžu administratīvo spēju.

Šie rīki ir paredzēti dalībvalstīm un reģioniem, lai tie varētu efektīvi stiprināt savu pārvaldes iestāžu darbību un noteikt nepilnības attiecībā uz zināšanām un prasmēm, kas vajadzīgas to darbiniekiem, tādējādi nosakot apmācības un darbā pieņemšanas vajadzības. Pašnovērtējumu rezultātus var arī izmantot apmācības kursu izstrādei gan valsts, gan Eiropas līmenī par ERAF un Kohēzijas fonda pārvaldību.

Pašnovērtējuma rīka izmēģinājuma versiju REGIO ĢD jau ir pārbaudīta iekšēji. Šajās pārbaudēs apstiprinājās tas, ka pašnovērtējuma rīkā noteiktie uzdevumi, apakšuzdevumi un

180 kompetences jomas ir piemērotas un efektīvas, lai gan tika ierosināts veikt vairākas tehniskas un ar rīka darbību saistītas izmaiņas pirms sistēmas plašākas ieviešanas. Viens no pielāgojumiem būs rīka pārveidošana no pašreizējās versijas *Microsoft Excel* formātā uz lietotājam draudzīgāku un pielāgojamāku tīmekļa versiju, kas atvieglos ieviešanas procesu un nodrošinās lielāku elastību.

Precīza pielāgošana

Lai pašnovērtējuma rīku uzlabotu vēl vairāk, drīzumā tiks veikta papildu testēšana, iesaistot pārvaldes iestādes no septiņām dalībvalstīm, kuras piekritušas piedalīties šajā izmēģinājumā un kurām atbalstu sniegs konsultantu grupa. Paredzams, ka darbs starp izmēģinājuma projekta pārvaldes iestādēm un konsultantiem noritēs aptuveni sešus mēnešus 2017. gada pirmajā pusē.

Konsultanti cieši sekos, atbalstīs un analizēs kompetences sistēmas un pašnovērtējuma rīka izmēģinājuma ieviešanu šajās dalībvalstu pārvaldes iestādēs visa kompetences novērtēšanas procesa gaitā.

Konsultanti:

- ▶ pielāgos pašnovērtējuma rīku atbilstoši katras izmēģinājuma projekta pārvaldes iestādes vajadzībām;
- ▶ atbalstīs pārvaldes iestāžu vadītājus, lai iegūtu datus no darbinieku aizpildītajiem pašnovērtējumiem, palīdzēs apkopot datus pārvaldes iestādes līmenī un analizēt savāktos un apkopotos datus;
- ▶ noteiks veicamos pasākumus un sniegs norādījumus par to, kā efektīvi stiprināt vai attīstīt tās kompetences jomas, kas izmēģinājuma projekta pārvaldes iestādēs jāpilnveido vai kuru trūkst;
- ▶ pamatojoties uz datiem, kas apkopoti katrā pārvaldes iestādē, sniegs individuālus norādījumus par plāniem un stratēģijām cilvēkresursu attīstīšanai.

Pilotpētījums septiņās valsts pārvaldes iestādēs, kuras atbildīgas par ERAF un KF programmu pārvaldību, palīdzēs noteikt nepieciešamos pašnovērtējuma rīka pielāgojumus un ļaus veikt izmaiņas, pirms kompetences sistēma un rīks kļūs pieejami plašākam lietotāju lokam.

Pētījumā tiks arī izdarīti secinājumi par to, kas dalībvalstu pārvaldes iestādēm un Eiropas Komisijai ir jāņem vērā, lai nodrošinātu kompetences sistēmas veiksmīgu turpmāko īstenošanu. Savukārt tas palīdzēs uzlabot norādījumus lietotājiem un sniegt ieteikumus par to, kā vislabāk veicināt sistēmas un pašnovērtējuma rīka plašāku izmantošanu, īpaši tajās dalībvalstīs, kurās jāattīsta pārvaldes iestāžu administratīvā spēja.

Pētījuma rezultāti ļaus no 2017. gada vidus plaši popularizēt kompetences sistēmas un pašnovērtējuma rīka lietošanu visās dalībvalstu pārvaldes iestādēs, kuras atbildīgas par ERAF un Kohēzijas fonda pārvaldību. ■

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

<http://europa.eu/!Pv34Pm>

PAŠNOVĒRTĒJUMA RĪKA IZMĒGINĀŠANA

Dalībai kompetences sistēmas un pašnovērtējuma rīka izmēģināšanā pieteiktas iestādes, kas atbildīgas par šādām programmām:

- › Austrija: darbības programma "Ieguldījumi izaugsmei un nodarbinātībā Austrijā 2014.–2020. gada periodā"
- › Bulgārija: darbības programma "Vide 2014.–2020. gada periodā"
- › Igaunija: darbības programma "Kohēzijas politikas finansējums 2014.–2020. gada periodā"
- › Grieķija: reģionālā darbības programma "Rietummaķedonija"
- › Ungārija: darbības programma "Vide un energoefektivitāte"
- › Polija: reģionālā darbības programma "Lejassilēzija"
- › Rumānija/Bulgārija: pārrobežu sadarbības programma

Kas vairāk par IKP: galīgais ES reģionu sociālā progresā indekss

Oktobrī ES reģionu sociālā progresā indeksa (ES-SPI) jaunākajā versijā tika publicēti ES dalībvalstu 272 reģionos īstenoto pasākumu rezultāti.

“Sociālais progress” tiek definēts kā sabiedrības spēja nodrošināt tās iedzīvotāju pamatvajadzības, lai veidotu stabilu pamatu, kas iedzīvotājiem un kopienām ļauj uzlabot un uzturēt savu dzīves kvalitāti un radīt nosacījumus cilvēku pilna potenciāla īstenošanai. ES-SPI aptver trīs plašas sociālā progresā dimensijas: cilvēka pamatvajadzības, labklājības pamati un iespējas. Katra no šīm dimensijām ir iedalīta četros pamatelementos, kas ir aprakstīti ar 50 sociālajiem un vides rādītājiem. Apzināti izslēdzot ekonomiskos rādītājus, šis indekss sociālo progresu mēra tieši, nevis izmantojot ekonomiskas starpvērtības.

Sociālā progresā mērīšana var palīdzēt veidot ES reģionu attīstības stratēģijas. Šī jaunākā indeksā mērķi:

- ▶ palīdzēt reģioniem atrast līdzīgus reģionus jebkurā ekonomikas attīstības līmenī, no kuriem tie varētu mācīties, un attiecīgā gadījumā noteikt par prioritāti jautājumus, kurus tie vēlas risināt ar savas kohēzijas politikas programmas palīdzību;
- ▶ nodrošināt datus Komisijai, lai tā varētu izvērtēt, vai ES fondi patiesi risina īstās problēmas īstajā vietā;
- ▶ palīdzēt Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorātam dot ieguldījumu debatēs par tematu “IKP un ne tikai”.

Gūtie rezultāti

Rezultāti liecina, ka sociālais progress visaugstāko līmeni sasniedzis Ziemeļvalstu un Nīderlandes reģionos, bet viszemākais līmenis konstatēts Rumānijas un Bulgārijas reģionos. Augsts sociālā progresā līmenis ir arī Austrijā, Vācijā, Luksemburgā, Īrijā un Apvienotajā Karalistē. Labi rādītāji ir arī Beļģijai un Vācijai, lai gan abās valstīs vērojamas lielas iek-

šējās atšķirības. Vislielākās iekšējās atšķirības valstī konstatētas Itālijā, kuras centrālajiem reģioniem ir augstāki rādītāji nekā pārējā valstī.

Pastāv cieša saikne starp ES-SPI un iekšzemes kopproduktu (IKP) uz vienu iedzīvotāju, lai gan šī attiecība norāda, ka visos ekonomisko rādītāju līmeņos pastāv iespējas panākt augstāku sociālo progresu, bet pastāv arī risks attīstībā iepakot. Nabadzīgākos reģionos katrs papildu euro, kas palielina IKP uz vienu iedzīvotāju, sniedz skaidru ieguldījumu sociālajā progresā, savukārt bagātākās valstīs šāda cēloņsakarība nav tik izteikta. Tas ir īpaši uzskatāmi redzams galvaspilsētu reģionos: piemēram, Bukarestē, Bratislavā, Prāgā, Briselē un Londonā ir relatīvi zems SPI līmenis attiecībā pret šo pilsētu IKP uz vienu iedzīvotāju. Tomēr citos reģionos (piemēram, Ziemeļvalstīs un lielākajā daļā Nīderlandes reģionu) rādītāji pārsniedz to ekonomiskās attīstības līmeni — tur rezultāti ir labāki, nekā varētu spriest pēc IKP uz vienu iedzīvotāju.

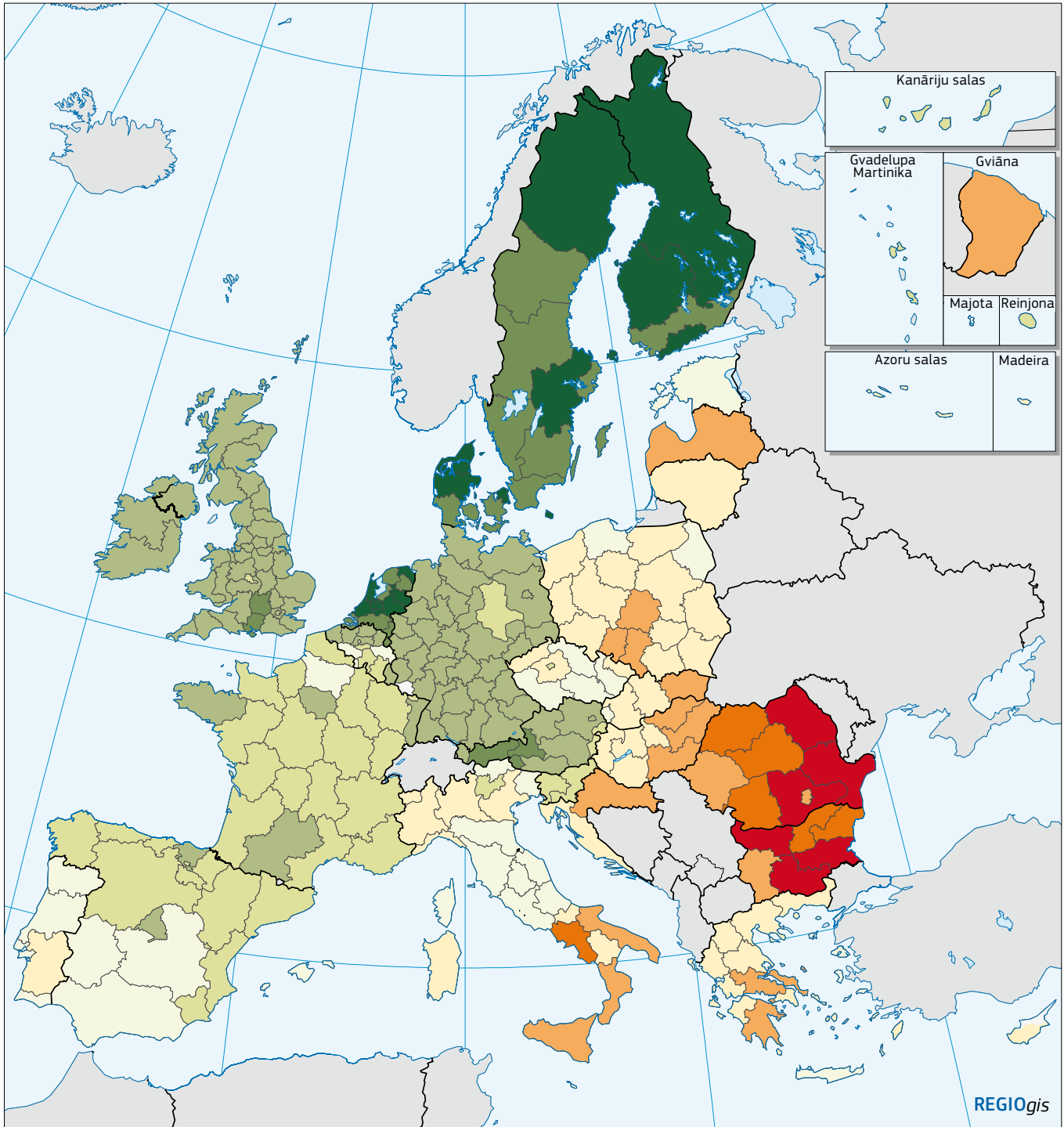
Izņemot dažus reģionus no dalībvalstīm, kuras ES pievienojās 2004. gadā vai vēlāk, ES-SPI atklāj, ka cilvēku pamatvajadzības tiek nodrošinātas gandrīz visos ES reģionos. Tomēr labklājības dimensijas pamatelementi liecina par lielākām atšķirībām, un visos reģionos vienādi augsti rādītāji ir tikai Ziemeļvalstīs, Nīderlandē un Īrijā. Lielākās atšķirības konstatētas iespēju dimensijā — daudzi reģioni ES dienvidos un austrumos ieguvuši zemu rādītāju.

ES reģionu sociālā progresā indekss ir Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāta¹, organizācijas “Social Progress Imperative” un Basku konkurētspējas institūta “Orkestra” sadarbības rezultāts. Tā pamatā ir pasaules sociālā progresā indeksa vispārējā struktūra, kas pielāgota ES vajadzībām, izmantojot rādītājus, kas galvenokārt izriet no *Eurostat* apkopotajiem datiem. ■

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

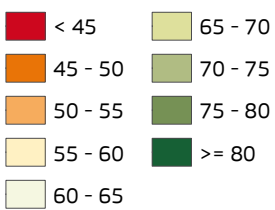
http://ec.europa.eu/regional_policy/lv/information/maps/

¹ ES reģionu sociālā progresā indekss nav sagatavots finansējuma piešķiršanas mērķiem un nav Komisijai saistošs.

ES sociālā progresa indekss

Indekss

Avots: Reģionālās politikas ģenerāldirektorāts

© Eiropas Nacionālo kartēšanas aģentūru asociācija (EuroGeographics Association) administratīvo robežu noteikšanai

PROJEKTI

PARAUGS PASAULEI TĪRAS KUĢOŠANAS JOMĀ

**KOPĒJAIS IEGULDĪJUMS:
EUR 1 352 900**

**ES IEGULDĪJUMS:
EUR 1 088 500**

**Lietuvā izveidotā Klaipēdas
Zinātnes un tehnoloģiju parka
koordinators Andrius Sutnikas
(Andrius Sutnikas) izdevumam
Panorama stāsta par projektu
“MarTech LNG” un to, kā tas
palīdzējis pārvērst Baltijas jūras
dienvidu reģionu par sašķidrinātās
dabaszāzes (LNG) pasaules
mēroga piegādes centru.**

Lai pielāgotos jaunajiem ES noteikumiem, kas liek pāriet uz tīrāku jūras transportlīdzekļu degvielu izmantošanu, kuģniecības nozarei valstīs, kas robežojas ar Baltijas jūras dienvidu daļu, bija jārikojas ātri. Astoni “MarTech LNG” projekta Eiropas partneri ar ES atbalstu saskatīja iespēju izmantot sašķidrinātās

dabaszāzes nozari kā katalizatoru reģiona izaugsmei un attīstībai un padarīt Baltijas jūras dienvidu reģionu par paraugu tīras kuģošanas jomā.

Panorama: Kā projekts aizsākās?

Andrius Sutnikas: Lietuva un Polija nolēma veikt ievērojamus ieguldījumus energoapgādes drošības un neatkarības jomā. Protams, universitātes un uzņēmumi mūsu tīklā vēlējās zināt, kā tie varētu izmantot šo finansējumu un jaunu potenciālu enerģijas avotu. Tāpēc mēs aizsākām šo projektu, kura mērķis bija radīt pārrobežu vērtības veidošanas ķēdi Baltijas jūras dienvidu reģionā.

Uz kādām problēmām vai iespējām projekts reaģēja?

Vietējiem uzņēmumiem un augstskolām trūkst ar LNG saistītu prasmju, lai radītu jaunus uzņēmējdarbības modeļus un tehnoloģiskus risinājumus. Pēc iespēju izpētes mēs sapratām, ka viens no galvenajiem tirgiem varētu būt kuģniecība, jo spēkā stājas jaunie vides aizsardzības noteikumi. Mēs vides problēmas pārvērtām par uzņēmējdarbības iespējām, piesaistot papildu investīcijas no kuģu īpašniekiem, un tas veicināja jaunu darbvietu radīšanu un tehnoloģiju attīstību reģiona jūrniecības nozarē. Tagad Polijas un Lietuvas kuģu būvētavas ieņem vadošās vietas ar

sašķidrināto dabaszāzi darbināmu kuģu būvniecībā. Baltijas jūras dienvidu reģions kļūst par tīras kuģošanas paraugu, un to varētu pārņemt arī citos reģionos.

Kā jūs ieguvāt un nodevāt tālāk vajadzīgās tehnoloģiskās zināšanas?

Projektu vadīja Klaipēdas Zinātnes un tehnoloģiju parks, un tajā piedalījās astoņi partneri no piecām valstīm. “MarTech LNG” apmācīja 200 ekspertu, nosakot reģionā pieejamo zinātnisko specializāciju LNG pētniecības jomā un izstrādājot prasmju veidošanas platformu uzņēmējdarbības sadarbības portālā golng.eu, kurā brīvi pieejamā veidā apkopoti LNG pētījumi tādās jomās kā sašķidrināšana, iekārtas, sauszemes un nelieli LNG termināļi, drošība un vide, tirdzniecības tendences un tirgus dinamika. Mēs arī noorganizējām 14 seminārus tehnoloģiju jautājumos, dodot iespēju reģionālajām ieinteresētajām personām piekļūt mūsdienīgām tehnoloģijām.

20 sanāksmēs starp uzņēmumiem “MarTech LNG” aizsāka 10 uzņēmējdarbības projektus. Turklāt mēs veicām priekšizpētes konsultācijas par liela mēroga LNG tehnoloģiju konkursiem: LNG bunkurēšana īsu jūras pārvadājumu kuģim Dānijā, LNG termināļa jauda Klaipēdā un jauns prāmja maršruts starp Svinoujscī un Klaipēdu, kas savieno divus lielus LNG centrus reģionā.

Cik liela nozīme bija ES finansējumam?

ES finansējums sekmēja tehnoloģisko attīstību un uzņēmējdarbības partnerību veidošanu, kas palīdzējis projektam pie- saistīt aptuveni EUR 46 miljonus. Tas nebūtu noticis bez Eiropas investīcijām.

Vai pārrobežu piegādes ķēžu izveide bija sarežģīta?

Vissarežģītākie uzdevumi bija ilgtspējīgu pievienotās vērtības ķēžu veidošana un tehnoloģisku risinājumu piedāvāšana jau- niem LNG uzņēmējdarbības modeļiem, jo bija jārisina ne vien starpnozaru, bet arī starpkultūru jautājumi. Taču mūsu mērķis bija piedāvāt konkurētspējas priekšrocības dažādām uzņēmējdarbības partnerības nozarēm. Tas palīdzēja veicināt izpratni par to, ka mēs risinām globālas problēmas un, lai saglabātu konkurētspēju, mums jādomā starptautiskā līmenī, ražošanas jaudas austrumos apvienojot ar tehnolo- ģijām ziemeļos.

Kādas priekšrocības no projekta guvis reģions?

Galvenā uzmanība tika pievērsta reģiona enerģētikas un jūras tehnoloģiju noza- rēm, taču mēs arī radījām kritisko masu LNG infrastruktūras attīstībai ostās un pilsētās, kā arī piedāvājām pētniecības datus, lai palīdzētu lēmumu pieņemša- nas procesos publiskās un privātās struk- tūrās. Neapšaubāmu labumu no tā gūst kuģubūves nozare Baltijas jūras dienvidu reģionā, kas šajā jomā izvirzās vadībā pasaules mērogā. Mēs esam izveidojuši partnerības, kas reģionā uzturēs uzņē- mējdarbības modeli, kura pamatā ir LNG izmantošana. Ja tiks īstenotas visas pro- jekta laikā aizsāktās uzņēmējdarbības

iespējas, mēs radīsim vismaz 400–500 jaunu darbvietu. Sagaidāms, ka nākotnē šī nozare attīstīsies milzu soļiem.

Kā jūs piesaistījāt lielus starptautiskus uzņēmumus?

Projekta gaitā mēs apmeklējām vienu no lielākajiem pasākumiem LNG jomā, lai popularizētu reģionālo LNG vērtības radīšanas ķēdi. Tas piesaistīja tādu uzņē- mumu kā *GE, Shell, Emerson* un *Wärtsilä* uzmanību, kuri bija ieinteresēti piedāvāt savus resursus tehnoloģiju attīstībai un inovācijai reģionā. Projekta tīkls uztur ciešas attiecības ar šiem partneriem.

Kādas turpmākas uzņēmējdarbības inovācijas iespējas tika apzinātas?

Šajā jaunajā nozarē viena atsevišķa osta vai pilsēta nekad nebūs konkurētspējīga. Lai izstrādātu produktu un pakalpojumus, kas ir pieprasīti visā pasaulē, mums ir vajadzīga pievienotās vērtības veidoša- nas ķēde. “MarTech LNG” strādā gan pie tehnoloģiju, gan organizatoriskām inovā- cijām. Projekts iezīmēja paradigmas maiņu flotes degvielas izmantošanas jomā ne vien attiecībā uz ietekmi uz vidi, bet arī ekonomiku. Dabaszgāze ir vistīrā- kais pieejamais fosilais kurināmais. Tur- klāt flotes gāzeļļas cenu prognozes liecina, ka LNG kuģiem varētu būt visze- mākās ekspluatācijas izmaksas, nerau- goties uz augstākiem sākotnējiem ieguldījumiem, salīdzinot ar citām pie- ejamajām tehnoloģijām, piemēram, izplūdes gāzu attīrīšanu.

Pārrobežu kompetences tīklā tagad ir apvienojušies 200 eksperti, kuriem ir mūsdienīgas zināšanas LNG inženier- tehnisko darbu, drošības un saimniecī- kās darbības analīzes jomās.

Kādas nākotnē izmantojamas atziņas esat guvuši?

Projekts “MarTech LNG” ir attīstījis pār- robežu piegādes ķēdes, kas palielina jau- nās reģiona sašķidrinātās dabaszgāzes nozares ekonomisko potenciālu, un ir piesaistījis uzņēmumu ieguldījumus EUR 46 miljonu apmērā. Paredzams, ka ekonomiskā ietekme nākotnē palielinā- sies. Plaši atzīts, ka tieši “MarTech LNG” ir bijis tas celmlauzis, kas rosinājis veikt virkni ieguldījumu kuģubūves un bunku- rēšanas nozarēs.

Senāk debates par sašķidrināto dabaszgāzi Baltijas jūras dienvidu reģionā bija sad- rumstalotas un galvenokārt saistītas ar neatkarību enerģētikas jomā, īpaši Polijā un Lietuvā. Taču tagad gudrs pārrobežu klasteris, ko veido savstarpēji atkarīgas ostas, kuģubūvētāji, kuģu īpašnieki un tehnoloģiju un bunkurēšanas pakalpojumu sniedzēji Baltijas jūras dienvidu reģionā, uzņem arvien lielākus apgriezienus. Pro- jekts ir rosinājis sākt darbu pie vairākām tehnoloģiju un uzņēmējdarbības inovāci- jām viedās specializācijas jomā Baltijas jūras dienvidu reģiona jūrniecības nozarē, kā arī veidot tehnoloģiju sinerģijas starp ostu darbībām, kas saistītas ar sašķidri- nāto dabaszgāzi, un citiem pakalpojumiem, piemēram, amonjaka dzesēšanu. “Mar- Tech LNG” rāda piemēru, kā ar netiešiem pasākumiem un pārrobežu sadarbību var virzīt ekonomikas izaugsmi un radīt jau- nas darbvietas. ■

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA:

Klaipēdas Zinātnes un tehnoloģiju parks: www.kmtp.lt
Sašķidrinātās dabaszgāzes vērtības veidošanas ķēde: www.golng.eu

PROJEKTI

DABAS RESURSU SPĒKS PROJEKTĀ “GREEN DATA CENTER” EPĪRAS REĢIONĀ

**KOPĒJAIS IEGULDĪJUMS:
EUR 8 347 900**

**ES IEGULDĪJUMS:
EUR 8 347 900**

Projekts *GreenDC*, kas tiek īstenots Lourosas upes krastos, būtiski ietekmē izpratni par informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) lietojumu un palīdz to attīstībai Epīras reģionā Grieķijā.

Pēdējos gados straujā interneta un IKT attīstība rada arvien lielāku pieprasījumu pēc lieliem datu centriem, lai nodrošinātu milzīgus skaitļošanas resursus, kas uztur mūsu globālo digitālo ekonomiku. Šie īpaši veidotie centri patērē milzīgu enerģijas apjomu, kas savukārt veicina siltumnīcefekta gāzu rašanos un palielina kaitējumu mūsu klimatam un videi.

Modernie datori ekspluatācijas laikā rada lielu siltuma daudzumu, tāpēc ievērojams elektroenerģijas apjoms datu centros tiek izmantots gaisa kondicionēšanas un dzesēšanas sistēmām. Ar Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) darbības programmu “Digitālā konverģence 2007.–2013. gadā” līdzfinansētā projekta “Green Data Center” (*GreenDC*) mērķis bija samazināt skaitļošanas pakalpojumu izlietojamo jaudu, izmantojot vairākkārt lietojamus alternatīvus un ilgtspējīgus energoresursus.

Pateicoties projekta ekoloģiskajam dizainam, kopējais elektroenerģijas patēriņš tiks samazināts par vairāk nekā 50 %, salīdzinot ar jaudu, kas vajadzīga tradicionālajiem datu centriem, pozitīvi ietekmējot vidi.

Izejmateriāls

Grieķijas pētniecības un tehnoloģiju tīkls *GRNET* izmanto videi draudzīgus risinājumus, lai attīstītu savus datu centrus, nodrošinot augošo pieprasījumu pēc skaitļošanas resursiem ar zemākām ekspluatācijas izmaksām. Ar šādu vadmotīvu tas izstrādāja projektu *GreenDC*, kas izmanto dabas resursus, lai ar aukstu ūdeni apgādātu datu centra gaisa kondicionēšanas sistēmas tradicionālos dzesētājus.

Atšķirībā no lielākās daļas Grieķijā īstenoto IT projektu *GreenDC* atrodas tālu prom no blīvi apdzīvotām pilsētu teritorijām un ir ierīkots Lourosas upes krastos blakus hidroelektrostacijai, ko vada uzņēmums *Public Power Company Renewables*. Aukstais ūdens no upes tiek sūknēts datu centra gaisa kondicionēšanas sistēmā, kur siltummaiņi to izmanto iekšējās ūdens sistēmas dzesēšanai. Tas ļauj izvairīties no jaudīgu dzesētāju lietošanas.

Viss datu centrs ir iekārtots sešos iepriekš aprīkotos konteineros, kuros uzstādīts IT aprīkojums, barošanas un UPS sistēmas, vidēja sprieguma apakšstacija, dzesēšanas sistēma, rezerves elektroģenerators un birojs darbiniekiem. Centrs darbojas bez cilvēku līdzdalības, un, pateicoties izvērstām automatizācijas, sensoru un attēlveidošanas sistēmām, visi monitoringa un administrēšanas procesi tiek veikti attālināti no *GRNET*.

Centrs, kurā pašlaik darbojas 200 moderni skaitļošanas serveri, *GRNET* lietotājiem piedāvā inovatīvus pakalpojumus, piemēram, mākoņskaitļošanu. Tas arī dod ievērojamu ieguldījumu IKT informētības uzlabošanā un attiecīgo tehnoloģisko zināšanu attīstīšanā, stimulējot mijiedarbību ar vietējo kopienu un akadēmiskajām iestādēm visā Epīras reģionā. ■

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

<http://www.grnet.gr>

PROJEKTI

DĀRZĀ NĪDERLANDĒ
AUG SPĒĻU TALANTIKOPĒJAIS IEGULDĪJUMS:
EUR 4 000 000ES IEGULDĪJUMS:
EUR 1 600 000

Nīderlandes videospēļu nozarē jaunas vēsmas ienesis jaunuzņēmumu biznesa inkubators jeb “Dutch Game Garden”, kas nodrošina inovatīvu vietu tīklošanai un pakalpojumus stabiliem nozares līderiem, kā arī iespējas jaunu talantu attīstībai.

Nīderlande ir veikusi ievērojamus ieguldījumus videospēļu nozarē, izveidojot “Dutch Game Garden” (DGG) — inovatīvu jaunuzņēmumu biznesa inkubatoru, kura mērķis ir sekmēt talantu attīstību šajā nozarē. Kopš DGG izveides 2008. gadā inkubators ir pārvērties par dinamisku kopieni, kas piesaistījusi daudzus inovatīvus uzņēmumus un ekspertus.

DGG komunikācijas vadītāja Elīna Muijresa (*Eline Muijres*) atzīst, ka šis videospēļu nozarei veltītais biznesa inkubators un pasākumu centrs ir izrādījies unikāls un rezultatīvs risinājums gan Nīderlandes, gan starptautiskā mērogā. Viņa norāda, ka pirms 2008. gada nozare nebija pietiekami atpazīstama un nespēja koordinēt un sniegt atbalstu jaunuzņēmumiem. DGG ir ļāvis Nīderlandē izveidot nozares profesionāļu tīklu, kā arī piesaistīt jaunus talantus.

Laikposmā no 2008. līdz 2014. gadam DGG centrālajā birojā Utrehtā un citos centros Hilversimā un Bredā darbojās aptuveni 75 uzņēmumi. Tika izveidotas vairāk nekā 200 darbvietas un ieņēmumos gūti EUR 6 miljoni. Turklāt DGG sniedza atbalstu vairāk nekā 500 uzņēmumiem, sniedzot padomus un konsultācijas un palīdzot atrast piemērotus partnerus.

DGG organizē dažādus pasākumus, tai skaitā pusdienas sadarbības veidošanai preču zīmju jomā potenciālajiem klientiem, studentiem, pasniedzējiem un investoriem. Ikgadējā pasākumā *Indigo* Nīderlandes spēļu izstrādātājiem ir iespēja demonstrēt savus darbus plašākai auditorijai. Centrā notiek arī tādi pasākumi kā meistarklases jaunajiem talantiem, spēļu “improvizācijas” un praktiskie semināri. Līdz šim DGG pasākumus apmeklējuši vairāk nekā 22 000 dalībnieku.

“Dutch Game Garden ir strauji kļuvis par plaši atpazīstamu zīmolu gan Nīderlandē, gan ārpus tās. Tā ir vieta, kurā rosās daudzi un dažādi spēļu un tehnoloģiju uzņēmumi, tajā pieejama

uzņēmējdarbības sākšanas atbalsta programma, notiek neskaitāmi tīklošanas pasākumi, publicēts simtiem publikāciju, turklāt visā valstī tiek atvērtas arvien jaunas centra filiāles. Šāda savstarpēji stiprinošu aktivitāšu apvienošana padara mūs unikālus gan Nīderlandē, gan ārpus tās,” stāsta DGG rīkotājdirektors Jans-Piters van Severters (*Jan-Pieter van Seventer*).

Pavisam nopietnas spēles

DGG darbojas visdažādākie starptautiska mēroga spēļu nozares uzņēmumi, kas izstrādā gan izklaidei paredzētas, gan izglītojošas lietotnes.

Patiesībā DGG ir bijis lielākais t. s. “nopietno spēļu” atbalstītājs — tā ir spēļu kategorija, kurās spēles paņēmieni tiek izmantoti lietotāju apmācīšanai vai izglītošanai par noteiktu tematu, piemēram, par gados vecāku cilvēku aprūpi un pacientu drošību. DGG darbība šajā jomā īpaši patīkami pārsteidza arī reģionālās politikas komisāri Korinu Krecu, kad viņa centru apmeklēja 2015. gadā.

DGG darbojas arī citās jomās, konsultējot uzņēmumus par lietotņu izstrādi, tiešsaistes kampaņām un interaktīvu dizainu, kā arī sniedzot atbalstu spēļu izstrādes jomā. Tas ir izmantojis projekta finansējumu, lai sniegtu plašāku atbalstu un daudzveidīgākus inkubatora pakalpojumus lielākam skaitam uzņēmumu un lai pārceltos uz modernākām telpām. Ticis strādāts arī pie tā, lai sekmētu Nīderlandes spēļu nozares dalību starptautiskās izstādēs un uzlabotu nozares atpazīstamību, sadarbojoties pie vairāk nekā 1250 rakstu sagatavošanas digitālajiem, drukātajiem un audiovizuālajiem plašsaziņas līdzekļiem.

Kopējais ieguldījumu apjoms projektā “Dutch Game Garden” ir EUR 4 000 000, Eiropas Reģionālās attīstības fondam (ERAF) ieguldot EUR 1 600 000 saskaņā ar darbības programmu “Nodarbinātība un konkurētspēja Rietumnīderlandē” 2007.–2013. gada plānošanas periodam. ■

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

www.dutchgamegarden.nl

Kopīgs redzējums par kohēzijas politiku pēc 2020. gada

Eiropas Perifēro piejūras reģionu konference (PPRK) un Eiropas Komisijas REGIO ĢD oktobrī Briselē organizēja lielu konferenci, lai apspriestu kohēzijas politikas lielo nozīmi Eiropas Savienības nākotnei. Pasākuma “Kohēzijas politikas nozīme ES mērķu sasniegšanā” nolūks bija atzīt kohēzijas politikas nozīmi ES prioritāšu sasniegšanā un parādīt, ka tā ir kas vairāk par vienkāršu finansējuma fondu.

Toskānas reģiona prezidents un PPRK priekšsēdētāja vietnieks Enriko Rosi (*Enrico Rossi*) tikās ar *Panorama*, lai apspriestu šī pasākuma nozīmīgumu un PPRK redzējumu par kohēzijas politiku pēc 2020. gada.

Kāds ir jūsu personīgais viedoklis par šī gada Eiropas Reģionu un pilsētu nedēļu (ERPŅ)?

Šā gada ERPŅ deva iespēju reģioniem no visas Eiropas demonstrēt savu spēju radīt izaugsmi un darbvietas, īstenot Eiropas Savienības kohēzijas politiku un pierādīt vietējā un reģionālā līmeņa nozīmi labai Eiropas pārvaldībai.

PPRK konferencei un tās pārstāvētajiem 160 perifērajiem jūras reģioniem no visas Eiropas ERPŅ deva iespēju organizēt šo svarīgo pasākumu, piedāvājot aplūkot kohēzijas politikas nākotni reģionālā skatījumā. Ar konkrētiem piemēriem no citiem mūsu reģioniem konferencē tika parādīta kohēzijas politikas nozīme, lai sasniegtu ES prioritātes, uzlabotu ieguldījumu apstākļus un panāktu teritoriālu, ekonomisku un sociālu kohēziju.

Mēs parādījām, ka Eiropas strukturālie un investīciju fondi sekmē mērķu sasniegšanu Eiropas prioritāšu jomās, piemēram, attiecībā uz migrāciju, klimata pārmaiņām un MVU izaugsmi. Mēs

arī parādījām, kā kohēzijas politika palīdz radīt pareizus noteikumus un nosacījumus ilgtspējīgiem un ilgtermiņa ieguldījumiem.

Kāds ir PPRK viedoklis par 2014.–2020. gada finansējuma perioda progresu?

Ieguldījumi ir viena no svarīgākajām, ja ne pati galvenā ES prioritāte. Tā ir Junkera Komisijas skaidra prioritāte laikposmam no 2014. līdz 2020. gadam, un PPRK pilnībā atbalsta šādu redzējumu. Tieši tāpēc mēs vēlamies nodrošināt, lai kohēzijas politika tiktu atzīta par ES galveno ieguldījumu politiku.

Tāpēc PPRK aicina priekšsēdētāju Junkeru un Eiropas Komisiju atzīt Eiropas reģionu patieso potenciālu un spēku. Mēs raugāties nākotnē un uz ES stratēģiju pēc 2020. gada, kad sāksies jaunais politikas un finansēšanas programmu posms.

Mēs atzinīgi vērtējam centienus, kas vērsti uz programmu īstenošanas vienkāršošanu ar vienotas pārvaldības palīdzību, papildu finansējuma piešķiršanu

^ Eleni Marianou, PPRK ģenerālsēkretāre

^ Normunds Popen, Īstenošanas ģenerāldirektora vietnieks, Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ĢD, Eiropas Komisija

jaunatnes nodarbinātības iniciatīvai, MVU iniciatīvas pagarināšanu un ieguldījumu prioritātes noteikšanu migrantu integrācijai. Tie visi ir ļoti pozitīvi Eiropas Komisijas priekšlikumi, kas norādīti ES budžeta vidusposma pārskatā.

Kāds ir PPRK redzējums par laikposmu pēc 2020. gada?

ES projekts atrodas krustcelēs, un mums ir radusies iespēja modernizēt kohēzijas politiku, lai tā balstītu jaunu, reformētu ES. Mums ir skaidrs redzējums par politikas nākotni: kohēzijas politika ir kas vairāk par vienkāršu finansējuma sniegšanu — tā ir politika, kas sakņojas ES Līgumā un ar ko ES prioritātes tiek īstenošanas visās Eiropas teritorijās.

Mūsu kā reģionu pienākums ir parādīt, ka šī politika rada daudzus citus ieguvumus. Mēs bijām ļoti iepriecināti, kad

komisāre K. Krecu piedroņās mūsu redzējumam konferencē par ES budžetu, kas vērstas uz rezultātiem.

Kā PPRK dos ieguldījumu gatavošanās darbiem laikposmam pēc 2020. gada?

Mums ir vairākas idejas pārmaiņām, kas vajadzīgas kohēzijas politikas modernizēšanai. Mūsu pārstāvētie perifērie un piejūras reģioni ir pieņēmuši nostāju, kurā uzsvērts, ka kohēzijas politika ir būtiska ekonomikas izaugsmei visās Eiropas teritorijās, un tā jāstiprina, lai atbilstu ES mainīgajām prioritātēm. Politika jāmodernizē un jāveido tā, lai tā veidotu reformētās Eiropas Savienības pašus pamatus.

Kohēzijas politika nav vienkāršs finansējuma avots — tā mazina reģionu atšķirības un rada izaugsmi un darbvie-

tas, tāpēc tās nozīme ir lielāka nekā jebkad iepriekš. Mēs aicinām Eiropas Komisiju attīstīt ilgtermiņa Eiropas ieguldījumu stratēģiju, apvienojot kohēzijas politikas un Eiropas Stratēģisko investīciju fonda spēkus.

Mēs arī aicinām Komisiju veikt būtiskas izmaiņas, lai vienkāršotu politiku atbalsta saņēmējiem un vadošajām iestādēm, un prasām izstrādāt vienotus noteikumus visiem pieciem Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem. ■

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

<http://www.crpm.org/>

PAMATNOSTĀDNES PAR PARAGPRAKSI IKT JOMĀ

Nesen publicēta jauna brošūra, kas izstrādāta kā palīg līdzeklis vadošajām iestādēm un valsts pārvaldes iestādēm efektīvai IKT ieguldījumu izstrādāšanai un īstenošanai. Rokasgrāmatā apkopota informācija par veiksmīgiem projektiem no visas ES tādās jomās kā e-pārvalde, e-veselība un e-mācības, kā arī saistībā ar platjoslas interneta pieslēgumu infrastruktūru un tīkla lietotnēm. Tās mērķis ir rosināt vadošās iestādes un valsts pārvaldes iestādes uzlabot IKT piekļuves iespējas, lietošanu un kvalitāti saskaņā ar 2. tematiskajam mērķim noteiktajiem diviem IKT *ex-ante* nosacījumiem.

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

<http://europa.eu/!Yb39tW>

JAUNI GARANTIJU NOLĪGUMI SASKAŅĀ AR MVU INICIATĪVU BULGĀRIJĀ

Eiropas Investīciju fonds (EIF) un finanšu starpnieki Bulgārijā ir parakstījuši jaunus nolīgumus EIF MVU iniciatīvu programmas īstenošanai. Sešus mēnešus pēc programmas sākuma ir parakstīti pieci nolīgumi ar *United Bulgarian Bank, Raiffeisenbank Bulgaria, UniCredit Bank, ProCredit Bank* un *CIBANK*. Pare dzams, ka šie nolīgumi valsts MVU darīs pieejamus EUR 385 miljonus finansējuma. “Bulgārija ir viena no vadošajām dalībvalstīm, kas gūst labumu no šīs inovatīvās kohēzijas politikas programmas, un šie nolīgumi konkrēti pierāda, ka MVU iniciatīva dod rezultātus,” norādīja reģionālās politikas komisāre Korina Krecu.

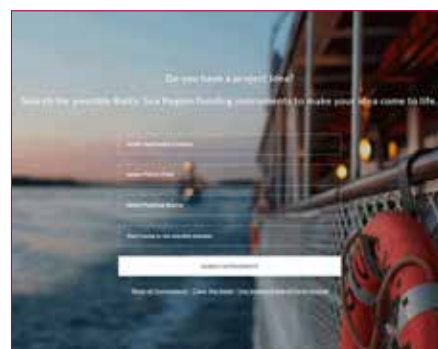
MVU iniciatīva ir finanšu instruments, ko kopīgi izstrādājusi Komisija un Eiropas Investīciju bankas (EIB) grupa. Tā ir plašākas iniciatīvas daļa, kuras mērķis ir rosināt dalībvalstis divkāršot ar finanšu instrumentiem ieguldīto kohēzijas politikas līdzekļu summu atbilstīgi investīciju plāna Eiropai mērķiem. “Es ceru, ka šie jaunie nolīgumi pārliecinās citas dalībvalstis pievienoties šai iniciatīvai,” piebilda komisāre K. Krecu.

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

http://www.eif.org/what_we_do/guarantees/sme_initiative/smei_bulgaria/index.htm

PUBLICĒTS BALTIJAS JŪRAS REĢIONA FINANSĒJUMA PORTĀLS

Programmas *INTERACT* speciālisti un Zviedrijas Institūts ir izstrādājuši jaunu projektu finansējuma meklēšanas rīku Baltijas jūras reģionam. Baltijas jūras reģiona finansējuma portālā ir uzskaitīti vairāk nekā 300 finansēšanas instrumentu, kas palīdz veidot sadarbību Baltijas jūras reģionā.

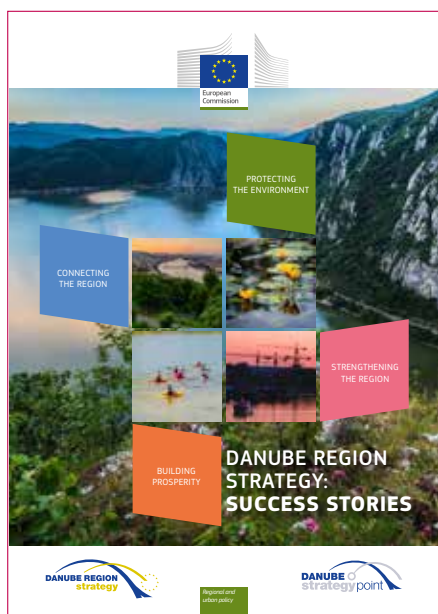
Baltijas jūras reģiona finansējuma avotu sarakstā iekļauti vairāk nekā 300 finansēšanas instrumentu. Tie ietver publiskus un privātus finansējuma avotus no visām Baltijas jūras reģiona valstīm (Vācijas, Polijas, Dānijas, Zviedrijas, Somijas, Igaunijas, Lietuvas un Latvijas) un arī valstīm ārpus ES, piemēram, Norvēģijas un Krievijas. Turklāt tajā iekļautas visa ES mēroga finansējuma programmas.

Šī portāla pievienotā vērtība ir tā, ka tajā informācija par daudziem finansēšanas instrumentiem pirmo reizi ir sniegta angļu valodā. Detalizētāka informācija ir pieejama oriģinālvalodā un attiecīgo instrumentu tīmekļa vietnēs.

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

<http://funding.balticsea-region.eu/>

DONAVAS REĢIONĀ PIEVĒRŠAS INOVĀCIJAI

2016. gada 3.–5. novembrī Bratislavā norisinājās ES stratēģijas Donavas reģionam (*EUSDR*) 5. ikgadējais forums ar nosaukumu “Inovāciju plūsmas: ūdens, zināšanas un inovācija Donavas reģionā”. Atklāšanas sesijā, divās plenārsesijās un sešos praktiskos semināros vairāk nekā 800 ieinteresēto personu no visa reģiona sprieda par nākotnes izaicinājumiem un iespējām. Tika diskutēts par dažādu fondu (tai skaitā privātu) kombinēšanu projektu finansēšanai, pētniecības un inovācijas (jo īpaši lietpratīgās specializācijas) lielo nozīmi, darbu ar jaunajiem pētniekiem (piemēram, par nodokļu stimuliem intelektuālā darbaspēka emigrācijas novēršanai) un centieniem izstrādāt kopīgu stratēģiju visam upes baseinam par to, kā pielāgoties klimata pārmaiņām.

Atzīmējot stratēģijas piecu gadu darbību, ir sagatavota jauna brošūra, lai popularizētu tās nozīmīgos sasniegumus, kas kļūst arvien acīmredzamāki.

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

<http://europa.eu/!Yb39tW>

UZMANĪBAS CENTRĀ ČETRAS MAKROREĢIONĀLĀS STRATĒĢIJAS

Programmas *INTERACT* speciālisti ir publicējuši pirmo izdevumu, kurā aptvertas visas ES makroreģionālās stratēģijas. Brošūrā “Makroreģionālās stratēģijas pārmaiņu laikos — *EUSBSR*, *EUSDR*, *EUSALP* un *EUSAIR* virzībā uz kopīgu nākotni” ir sniegts pārskats par jautājumiem, kas saistīti ar šīm četrām stratēģijām, un tās mērķis ir iepazīstināt ieinteresētās personas ar stratēģijām citos makroreģionos. Publikācijas nolūks ir nākotnē veicināt sadarbību un savstarpējas aktivitātes starp stratēģijām.

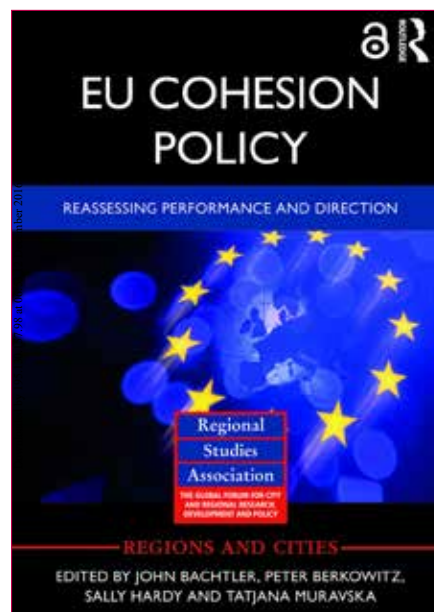

Publikācijā ir iekļauti ekspertu viedokļi un interesanta viktorīna, kurā lasītāji var pārbaudīt savas zināšanas par makroreģionālajām stratēģijām.

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

<http://europa.eu/!WD86hd>

ES KOHĒZIJAS POLITIKA — REZULTĀTU UN VIRZĪBAS IZVĒRTĒŠANA

Šajā grāmatā akadēmisko aprindu un Eiropas iestāžu pārstāvji, kā arī reģionālā un valsts līmeņa politikas veidotāji izvērtē ES kohēzijas politikas rezultātus un virzību, ņemot vērā politikas ievērojamākās reformas vienas paaudzes laikā. Atbildot uz iepriekšējo kritiku par politikas efektivitāti, ar 2013. gadā ieviestajām politikas izmaiņām Eiropas strukturālie un investīciju fondi tika saskaņoti ar stratēģiju “Eiropa 2020” un tika ieviesti pasākumi stratēģiskās saskaņotības, rezultātu un integrētas attīstības uzlabošanai. Grāmata ir publicēta brīvi pieejamā formātā — tas nozīmē, ka to iespējams lejupielādēt bez maksas.

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

<http://www.tandfebooks.com/action/showBook?doi=10.4324/9781315401867>

JAUNUMI [ĪSUMĀ]

ES IEGULDA POLIJAS TRANSPORTA INFRASTRUKTŪRĀ

Eiropas Komisija ir apstiprinājusi trīs lielus projektus kopsummā par EUR 350 miljoniem, ko nodrošinās ERAF un Kohēzijas fonds. To mērķis ir uzlabot reģionālos un starptautiskos savienojumus un racionalizēt vietējo satiksmi vai satiksmi pa Eiropas transporta tīkla (TEN-T) Baltijas-Adrijas jūras koridoru.

Pirmais projekts, kas no Kohēzijas fonda saņems EUR 93,5 miljonus, paredz apvedceļa būvniecību pie Radomas pilsētas Mazovijas vojevodistē uz automaģistrāles S7. Tā mērķis ir samazināt satiksmes sastrēgumus pilsētas tuvumā, vienlaikus nodrošinot ātru savienojumu ar starptau-

tiskajiem autoceļu tīkliem. Ar otro projektu, kuram no Kohēzijas fonda iedalīti EUR 154 miljoni, finansē automaģistrāles S8 uzlabojumus Mazovijas un Podlases vojevodistēs, lai atvieglotu piekļuvi starpreģionu savienojumiem TEN-T autoceļu tīklā. Visbeidzot, pēdējais projekts, kura Eiropas Reģionālās attīstības fonda līdzfinansējums veido EUR 103,5 miljonus, paredz divu apvedceļu projektēšanu un būvniecību Kujāvijas-Pomožes vojevodistē pie Inovroclavas un Brodņicas pilsētām. Šie apvedceļi atslogos satiksmes sastrēgumus pilsētu centros. ■

PLAŠĀKA INFORMĀCIJA

ESI fondi: <http://europa.eu/!vp47kw>

LABOJUMS

Panorama 58. izdevuma 41. lapusē Mārdžorijas Žoenas raksta "Turpmākas politiskās kohēzijas nodrošināšana pēc 2020. gada" pēdējā rindkopā ieviesusies kļūda. Tās tekstam bija jābūt šādam: "papildus virzībai uz konkrēta mērķa sasniegšanu, veicināt teritoriālo sadarbību starp pilsētu un lauku rajoniem, piekrastes un kalnu teritorijām un vietējām pašvaldībām kā reģionālo ieguldījumu programmu īstenošanas metodi", nevis "veicināt teritoriālo konkurenci..."

Mēs izsakām dziļu nožēlu par šo kļūdu un atvainojamies par pārpratumiem.

PROGRAMMA

2017. GADA 30.–31. MARTĀ

Brisele (BE)

Attālāko reģionu forums

2017. GADA 26.–27. JŪNIJĀ

Brisele (BE)

Kohēzijas forums

2017. GADA JŪNIJĀ

Norises vieta vēl jāapstiprina

RIS3 konference

2017. GADA 9.–12. OKTOBRĪ

Brisele (BE)

Eiropas Reģionu un pilsētu nedēļa

2017. GADA 10. OKTOBRĪ

Brisele (BE)

RegioStars balvu pasniegšanas ceremonija

JURIDISKS PAZIŅOJUMS

Ne Eiropas Komisija, ne personas, kas rīkojas tās vārdā, neatbild nedz par to, kā šajā publikācijā ietvertā informācija var tikt izmantota, nedz arī par kļūdām, kas var rasties, neraugoties uz rūpīgu sagatavošanu un pārbaudi.

Šajā publikācijā paustais viedoklis nav uzskatāms par Eiropas Komisijas viedokli.

Luksemburga: Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2016. gads
ISSN 1725-8235

© Eiropas Savienība, 2016

Pārpublicēšana ir atļauta, norādot avotu.

(*) Tiesības izmantot konkrētos attēlus attiecas tikai uz *Panorama* publikāciju (59. izdevumu), un tos nedrīkst izmantot citos nolūkos; *Panorama* 59. izdevuma un tā tulkoto versiju kontekstā attēlus drīkst reproducēt, bet tos nedrīkst reproducēt citiem mērķiem.

Lai izmantotu un/vai pārpublicētu materiālu, par kuru norādīts, ka autortiesības pieder trešajai pusei, jāsaņem atļauja no autortiesību subjekta(-iem).

Printed in Belgium

Šis žurnāls ir iespiests uz pārstrādāta papīra angļu, franču, vācu, bulgāru, grieķu, spāņu, itāliešu, poļu un rumāņu valodā. Tas ir pieejams 22 valodās tīmekļa vietnē http://ec.europa.eu/regional_policy/lv/information/publications/panorama-magazine/

Šī izdevuma saturs pabeigts 2016. gada decembrī.

FOTOGRĀFIJAS (LAPPUSES):

Vāks: © iStock, xeni4ka

4. lappuse: © Jan Olbrycht, URBAN Intergroup

5. lappuse: © Joan Clos, UN-Habitat

7. lappuse: © Eiropas Komisija

10. lappuse: © iStock, xeni4ka

11. lappuse: © Thinkstock

14., 15. lpp.: © Eiropas Komisija

18., 19., 20., 21. lpp.: © Eiropas Komisija

22. lappuse: © Rumānijas ziemeļu un austrumu reģionu ADR / Ziemeļnīderlandes provinču apvienība

23. lappuse: © ERAF vadošā iestāde, Toskāna

26., 27. lpp.: © Eiropas Komisija

28. lappuse: © Eiropas Komisija

29. lappuse: © IDA VIB architecture

30. lappuse: © Sendizjē pilsēta, © Nancyclotep

31., 32., 34., 35. lpp.: © Eiropas Komisija

39. lappuse: © iStock, gradyreese

42. lappuse: © iStock, MsLightBox, MarTech LNG

44. lappuse: © GRNET

45. lappuse: © dutchgamegarden

46. lappuse: © CPMR

47. lappuse: © Eiropas Komisija

PIESLĒDZIES

ec.europa.eu/regional_policy
cohesiondata.ec.europa.eu

@EU_Regional
 #CohesionPolicy | #ESIFunds

EUinmyRegion

[flickr.com/euregional](https://www.flickr.com/euregional)

RegioNetwork

yammer.com/RegioNetwork

ec.europa.eu/commission/2014-2019/cretu_en
 @CorinaCretuEU

Papildinformāciju par šiem pasākumiem skatiet *Info regio* tīmekļa vietnes sadaļā Programma:
http://ec.europa.eu/regional_policy/lv/newsroom/events/

■ Publikāciju birojs

Eiropas Komisija
 Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāts
 Komunikācija — Ana-Paula Laissy
 Avenue de Beaulieu 1 – B-1160 Brisele
 E-pasts: regio-panorama@ec.europa.eu